

Johtokunnan kertomus pankkivaltuustolle Finanssivalvonnan toiminnasta 2025

6.3.2026

Sisällys

1	Johtokunta	3
2	Finanssimarkkinoiden tila	4
3	Finanssivalvonnan strategia vuosille 2023–2025	10
4	Tiivistelmä Finanssivalvonnan toiminnasta 2025	10
5	Finanssivalvonnan vuoden 2025 valvontatoimenpiteet	15
6	Riskienhallinta	31
7	Finanssimarkkinoilla toimivien vuotuinen kuuleminen	32
8	Pankkivaltuuston kertomus vuodelta 2024	34
9	Arvio valvonnan muutoksista ja valvontamaksuista vuonna 2026	37

Kun tekstissä ei ole mainittu vuosilukua, viitataan vuoteen 2025.

Pankkivaltuuston rooli Finanssivalvonnan valvonnassa

Pankkivaltuusto valvoo Finanssivalvonnan toiminnan yleistä tarkoituksenmukaisuutta ja tehokkuutta. Tarkoituksenmukaisuuden valvonnassa pankkivaltuusto arvioi, miten toiminnalle laissa säädetty tavoite on toteutunut. Toiminnan yleisen tehokkuuden valvonnassa pankkivaltuusto seuraa erityisesti henkilöstömäärän ja talousarvion yleistä kehitystä suhteessa tehtäviin sekä lainsäädännön tai markkinoiden kehityksestä johtuviin muutoksiin.

1 Johtokunta

Johtokunnan kokoonpano vuonna 2025

puheenjohtaja

Marja Nykänen

Suomen Pankin johtokunnan varapuheenjohtaja

varapuheenjohtaja

Pauli Kariniemi

osastopäällikkö, ylijohtaja, valtiovarainministeriö

Liisa Siika-aho

osastopäällikkö, ylijohtaja, sosiaali- ja terveysministeriö

Lasse Heiniö

filosofian kandidaatti (nyk. FM), vakuutusmatemaatikko (SHV)

Leena Kallasvuo

kauppatieteiden maisteri

Martti Hetemäki

valtiotieteen tohtori, työelämäprofessori, Aalto-yliopisto, Helsingin yliopisto (30.9.2025 asti)

Marja Nykäsen varajäsenenä toimi osastopäällikkö **Katja Taipalus**. Pauli Kariniemen varajäsenenä toimi lainsäädäntöneuvos **Paula Kirppu**. Liisa Siika-ahon varajäsenenä toimi johtaja **Jaana Rissanen**.

Johtokunnan sihteerinä toimi johtava juristi **Merja Lehtimäki**. Johtokunta kokoontui 37 kertaa. Kaikkiaan jäsenille ja varajäsenille maksettiin vuoden aikana palkkioita yhteensä 97 970 euroa.

Johtokunnan keskeisenä finanssimarkkinoiden valvontaa koskevana tehtävänä on asettaa erityiset tavoitteet Finanssivalvonnasta annetun lain (878/2008) 3 ja 3a §:ssä tarkoitettujen tehtävien hoitamiseksi, Finanssivalvonnan toiminnalle ja päättää sen toimintalinjoista sekä ohjata ja valvoa näiden tavoitteiden toteutumista ja toimintalinjojen noudattamista. Lisäksi johtokunnan finanssimarkkinoiden valvontaa koskevia tehtäviä ovat muun muassa niiden lain nojalla annettavien määräysten sekä ohjeiden hyväksyminen, joita se ei ole siirtänyt Finanssivalvonnan johtajan hyväksyttäväksi, hallinnollisista seuraamuksista päättäminen sekä makrovakausriskien käyttöä koskevien päätösten tekeminen. Johtokunnan Finanssivalvonnan hallintoa koskevia keskeisiä tehtäviä ovat Finanssivalvonnan vuotuisen talousarvion käsitteleminen ja sen alistaminen Suomen Pankin johtokunnan vahvistettavaksi sekä kertomuksen antaminen pankkivaltuustolle vähintään kerran vuodessa Finanssivalvonnan toiminnalle asetetuista tavoitteista ja niiden toteutumisesta. Tähän sisältyy arvio valvonnassa odotettavista muutoksista, niiden vaikutuksesta valvontamaksukertymään sekä odotettavissa olevien muutosten edellyttämistä toimenpiteistä. Lisäksi johtokunnan tulee vuosittain kuulla finanssimarkkinoilla toimivien edustajia sekä kuluttajien ja finanssipalvelujen muiden käyttäjien edustajia valvonnalle asetetuista tavoitteista ja niiden toteutumisesta, talousarviosta ja edellä mainitusta arviosta valvonnassa odotettavista muutoksista, niiden vaikutuksesta valvontamaksukertymään sekä odotettavissa olevien muutosten edellyttämistä toimenpiteistä.

2 Finanssimarkkinoiden tila

Vuonna 2025 Suomen finanssisektorin toimintaympäristöä leimasivat nopeat muutokset kansainvälisessä geo- ja kauppapolitiikassa sekä kotimaan talouden heikko kehitys. Vahva vakavaraisuus suojasi kuitenkin finanssisektoria toimintaympäristön korkeita riskejä vastaan.

Suomen talouden odotettu käänne parempaan jäi toteutumatta. Talous nousi kuitenkin vuoden 2025 viimeisellä neljänneksellä taantumasta ja bruttokansantuote kasvoi 0,2 prosenttia vuonna 2025. Vaisun taloustilanteen takia työttömyys ja konkurssit kasvoivat, samalla kun kuluttajien luottamus oli koetuksella. Lisäksi asuntomarkkinoiden, rakennusalan ja kiinteistömarkkinoiden tilanne säilyi heikkona kohottaen finanssisektorin luotto-, sijoitus- ja likviditeettiriskejä.

Korot olivat vuonna 2025 kuitenkin matalampia kuin vuonna 2024, mikä tuki velallisten velanmaksukykyä. Myös vanhojen asuntojen kauppa ja ammattimaisen kiinteistökaupan volyymit kasvoivat, vienti lisääntyi ja elinkeinoelämän luottamus kohentui vuoden loppupuolella. Suomen Pankin talousennusteen mukaan talouskasvu kiihtyy kuluvana vuonna ja vahvistuu edelleen vuonna 2027.¹

Osakeindeksit nousivat voimakkaasti erityisesti Yhdysvalloissa, mikä tuki mm. eläke- ja vakuutusyhtiöiden sijoitustuottoja. Geo- ja kauppapoliittiset käännteet riepottelivat kuitenkin markkinoita, ja osakeindeksien muutokset olivat välillä suuria.

Luottamuksen toipumisesta ja talouden paremmista näkymistä huolimatta yleinen epävarmuus pitää Suomen finanssisektorin riskit edelleen korkeina. Alasuuntaisiin riskeihin sisältyy mm. geo- ja kauppapoliittisen jännitteen jatkuminen, Suomen talouden ennustettua heikompi kehitys, työllisyystilanteen heikkeneminen, kiinteistöhintojen laskun jatkuminen ja kaupankäynnin tyrehtyminen. Mikäli riskit toteutuisivat, ne voisivat yhdessä Suomen finanssisektorin haavoittuvuuksien kanssa laukaista liikkeelle epäsuotuisia negatiivisia kehityskulkuja. Lisäksi hybridi- ja kyberhyökkäysten lisääntyminen korostaa edelleen operatiivisiin riskeihin varautumisen ja hallinnan tärkeyttä.

Lyhyen aikavälin riskien lisäksi finanssisektorin toimintaympäristöön vaikuttavat pidemmän aikavälin muutostrendit, kuten ilmastonmuutos, demografiset muutokset, digitalisaatio, uudet teknologiat sekä uudentyypiset tuotteet ja toimintatavat (esim. pilvipalvelut ja tekoäly). Nämä trendit muuttavat finanssisektorin toimintatapoja, kilpailukenttää ja kustannusrakennetta ja voivat luoda uusia ansaintamahdollisuuksia. Samalla ne voivat tuoda mukanaan myös uudenlaisia riskejä, joiden hallitseminen edellyttää finanssisektorin riskienhallinnan kehittämistä.

Pankkisektorin tulosta heikensi pienentynyt korkokate, mutta vakavaraisuus säilyi edelleen vahvana

Pankkisektorin vakavaraisuus pysyi kertomusvuonna vahvana. Eurooppalaiseen vakavaraisuussäätelyyn vuoden alussa voimaan tulleiden muutosten myötä pankkisektorin riskipainotetut saamiset kasvoivat, mikä näkyi vakavaraisuussuhteiden lievänä heikkenemisenä ja omien varojen pienenemisenä. Toisaalta kertyneet voittovarot ja omiin varoihin luettavien rahoitusinstrumenttien liikkeeseenlaskut nostivat omien varojen määrää kertomusvuoden

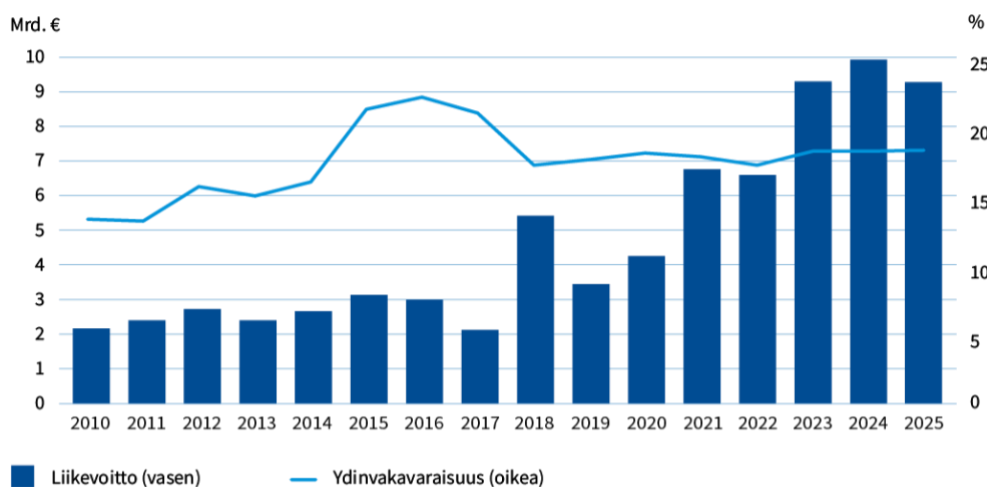
¹ Lisätietoja Suomen talouden tilanteesta Suomen Pankin talouskatsauksessa ja ennusteessa. [Suomen talous kulkee vaakatassossa – Euro ja talous](#) ja [Talous luovii taantumasta – Euro ja talous](#)

aikana. Pankeilla oli edelleen runsaasti pääomia vaatimuksiin nähden. Vakavaraisuussuhdeluvut säilyivät eurooppalaista keskitasoa korkeampina.

Pankkisektorin liikevoitto pienentyi vertailuvuotta alhaisemman korkokatteen vetämänä. Korkokate oli edelleen merkittävin tuottoerä suomalaispankeilla. Korkokatteen pienentyminen kuitenkin hidastui loppuvuotta kohden. Samoin arvonalentumisten positiivinen kehitys kompensoi korkokatteen pienentymisestä johtuvaa tulosheikennystä. Pankkisektorin järjestämättömät luotot pysyivät edelleen alhaisella tasolla ja Euroopan matalimpien joukossa. Kotitalousluottojen järjestämättömien saamisten osuus laski hieman kertomusvuoden aikana. Yritysluottojen järjestämättömien saamisten osuus oli sen sijaan hieman korkeampi kuin vuotta aiemmin. Toisaalta kertomusvuoden loppupuolella nähtiin joissakin yritysluottosegmenteissä, kuten rakentamisessa, hienoisia merkkejä luottokannan laadun parantumisesta. Pankkikohtaiset erot luottoriskikehityksessä olivat kuitenkin suuria.

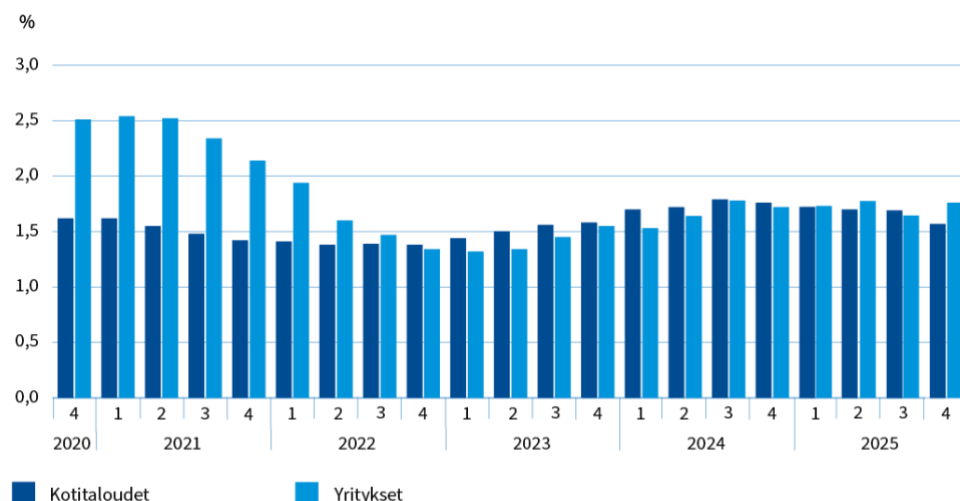
Pankkisektorin likviditeettitilanne ja maksuvalmiusasema pysyivät vahvana. Markkinavarainhankinnan kustannukset pysyivät vakaina kertomusvuoden aikana. Samaan aikaan talletusten keskimääräiset korkomenot jatkoivat laskuaan. Hajautetut varainhankintalähteet sekä pankkien vahva vakavaraisuus parantavat markkinavarainhankinnan saatavuutta sekä ehtoja ja tuovat turvaa rahoitusmarkkinoiden häiriötilanteiden varalta.

Kuvio: Kotimaisen pankkisektorin liikevoitto ja ydinvakavaraisuus

Lähde: Finanssivalvonta

Kuvio: Kotimaisen pankkisektorin järjestämättömät saamiset suhteessa luottokantaan

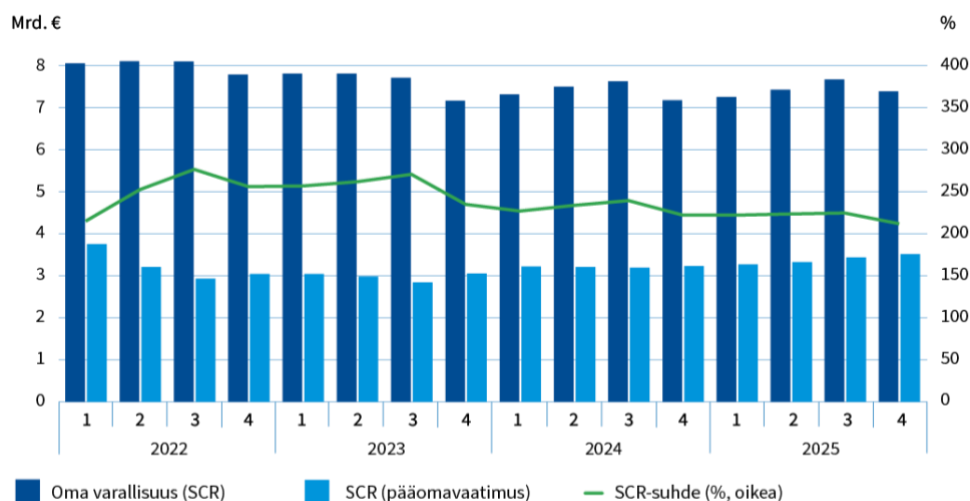
Lähde: Finanssivalvonta

Henki- ja vahinkovakuutusyhtiöiden vakavaraisuudet pysyivät vahvalla tasolla ilman suuria muutoksia

Henkivakuutussektorin vakavaraisuussuhde laski vuoden 2025 aikana ja oli 212,1 % (12/2024: 222,4 %) kun vakavaraisuuspääomavaatimus (Solvency Capital Requirement, SCR) kasvoi nopeammin kuin oma varallisuus.

Henkivakuutusyhtiöiden sijoitustuotot olivat kertomusvuonna positiiviset (2,8 %). Korko-, osake- ja muiden sijoitusten tuotot olivat positiiviset. Osakesijoitukset tuottivat parhaiten (10,6 %). Kiinteistösijoitusten tuotot jäivät hieman negatiiviseksi. Vakuutusmaksutulo kasvoi vuoden takaisesta varsinkin säästöhenkivakuutusten ja kapitalisaatiosopimusten myynnin kasvun ansiosta. Maksetut korvaukset kasvoivat hieman vuoden takaiseen verrattuna.

Kuvio: Henkivakuutusyhtiöiden vakavaraisuus 2022–2025

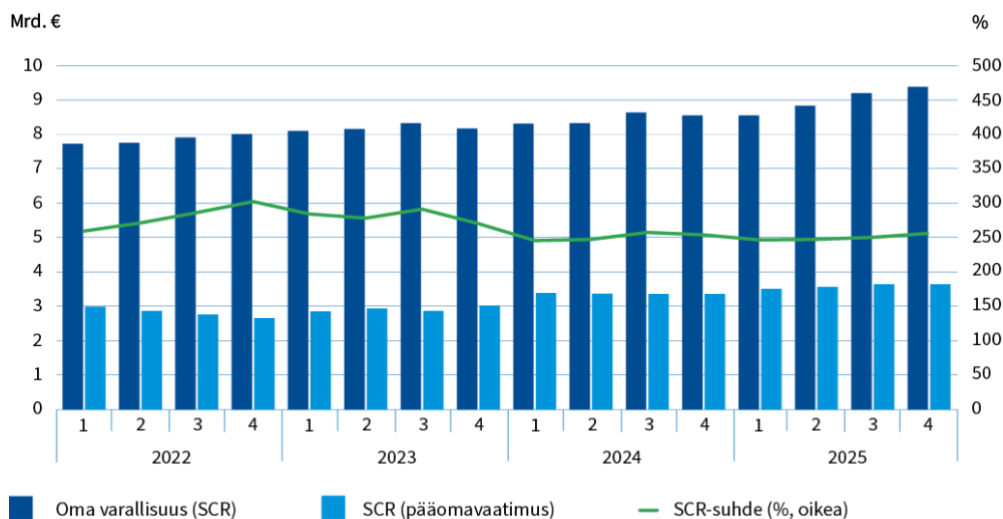
Lähde: Finanssivalvonta

Vahinkovakuutussektorin vakavaraisuussuhde oli kertomusvuoden lopussa hyvällä tasolla 256,5 % ja hieman edellisvuotta korkeampi (12/2024: 254,4 %). Oma varallisuus kasvoi hieman vakavaraisuuspääomavaatimusta nopeammin.

Vahinkovakuutussektorin sijoitustuotot olivat 4,5 % kertomusvuonna. Osakesijoituksissa tuotot olivat 9,6 %, kun korko- ja kiinteistösijoituksissa tuotot jäivät tätä selvästi matalammiksi mutta kuitenkin positiivisiksi. Vahinkovakuutuksen maksutulo kasvoi hieman edellisestä vuodesta. Kasvua kertyi etenkin sairaus- ja maa-ajoneuvovakuutuksista. Korvauskulut olivat lähes edellisvuoden tasolla.

Sektorin vahinkosuhte oli hieman parempi kuin edellisenä vuonna ja vakuutustekninen kate oli korkeampi, mutta kokonaisuudessaan sektorin kannattavuus oli kertomusvuonna matalampi kuin edellisvuonna johtuen matalammista sijoitustuotoista.

Kuvio: Vahinkovakuutusyhtiöiden vakavaraisuus 2022–2025

Lähde: Finanssivalvonta

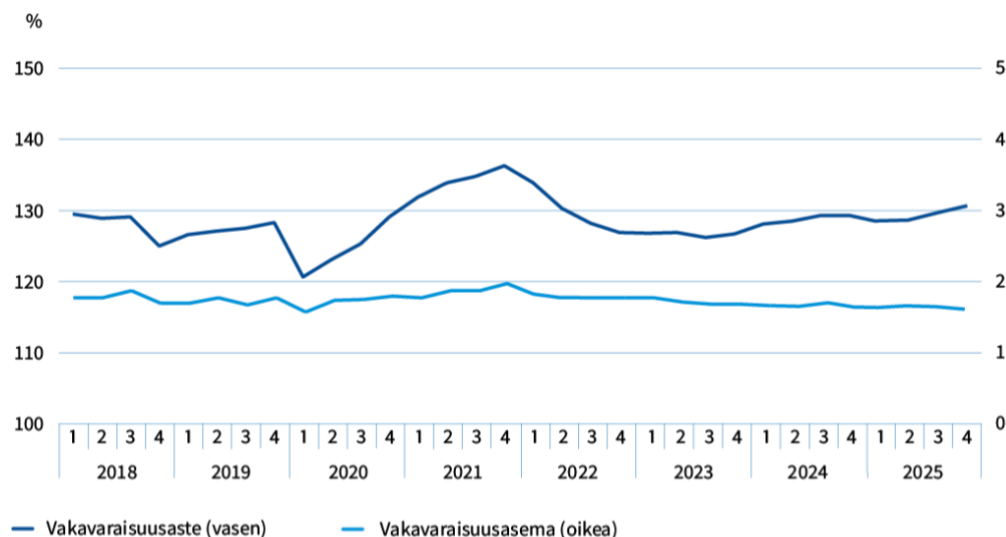
Työeläkesektorin vakavaraisuusaste vahvistui positiivisten sijoitustuottojen ansiosta

Työeläkesektorin vakavaraisuuspääoma kasvoi kertomusvuonna positiivisten sijoitustuottojen (7,7 %) ansiosta. Vakavaraisuuspääoman ja vastuvelan suhdetta kuvaava vakavaraisuusaste parani vuoden aikana, kun vakavaraisuuspääoma kasvoi vastuovelkaa nopeammin.

Vakavaraisuuspääoman ja vakavaraisuusrajan suhdetta kuvaava vakavaraisuusasema pysyi edellisen vuoden tasolla (1,6), kun vakavaraisuuspääoma kasvoi samaa vauhtia vakavaraisuusrajan kanssa. Vakavaraisuusrajaa nostivat kasvanut sijoitusvarallisuus sekä kasvanut osakesijoitusten paino.

Kaikkien sijoitusluokkien tuotot olivat kertomusvuonna positiiviset. Parhaiten kertomusvuonna tuottivat osakesijoitukset, jonka osuus sijoitusjakaumasta nousi 56,3 %:iin. Työeläkelaitosten stressikestävyys osakesijoitusten shokkeja vastaan pysyi lähes vuoden takaisella tasolla ja oli edelleen kohtuullinen.

Kuvio: Työeläkesektorin vakavaraisuuden kehitys 2018–2025

Lähde: Finanssivalvonta

Vakavaraisuusaste lasketaan jakamalla eläkevarat vastuuvélalla.

Vakavaraisuusaste on vakavaraisuuspääoman ja vakavaraisuusrajan suhde.

Rahastoyhtiöiden ja sijoituspalveluyritysten tulos lähellä edellisen vuoden tasoa

Kertomusvuoden aikana kotimaisen rahastosektorin pääomat kasvoivat ennätystasolle, yli 220 mrd. euroon. Vaikka Yhdysvaltojen tullisodan vaikutuksesta rahastopääomat laskivatkin keväällä, ne palautuivat laskusta nopeasti. Kasvu rahastosektorin pääomissa painottui sijoitusrahastoihin, joiden osuus koko kotimaisesta rahastosektorista on lähes 80 %. Avointen kiinteistörahastojen tilanne pysyi kertomusvuonna vaikeana, vaikka yksittäisiä lykättyjä lunastuksia saatiinkin toteutettua.

Historiallisen korkeat rahastopääomat näkyivät myös osaltaan rahastoyhtiöiden ja sijoituspalveluyritysten tuloksessa, joka piristyi toisella vuosipuoliskolla heikon alkuvuoden jälkeen. Positiivinen tuloskehitys näkyi erityisesti rahastoyhtiöissä, joiden kolmannen ja neljännen vuosineljänneksen tulos oli poikkeuksellisen hyvä. Rahastoyhtiöille suurimmat tulo- ja menoerät ovat edelleen palkkiotuotot ja -kulut, jotka tasapainottavat toisiaan. Sijoituspalveluyrityksille suurin osa tuotoista kertyy omaisuudenhoidon kautta, ja sijoituspalveluyritysten hallinnassa olevat varat ovat kasvaneet tasaiseen tahtiin. Toisaalta sijoituspalveluyritysten kulut ovat vuosittain kasvaneet, mikä on asettanut paineita tuottojen kehitykselle.

3 Finanssivalvonnan strategia vuosille 2023–2025

4 Tiivistelmä Finanssivalvonnan toiminnasta 2025

Finanssivalvonnan toiminnan tavoitteena on finanssimarkkinoiden vakauden edellyttämä luotto-, vakuutus- ja eläkelaitosten ja muiden valvottavien vakaa toiminta, vakuutettujen etujen turvaaminen sekä yleinen luottamus finanssimarkkinoiden toimintaan. (Laki Finanssivalvonnasta 1 §)

Vuonna 2025 Finanssivalvonta painotti valvonnassaan valvottavien luotettavaa hallintoa, varautumista ennusteita epäsuotuisampaan kehitykseen, IT- ja kyberriskien hallintaa sekä kestävyyskysymyksiä (ESG).

Finanssivalvonnan strategian 2023–2025 mukaisten teemojen toteuttaminen edistyi suurimmaksi osaksi suunnitelman mukaisesti.

Strategisten teemojen toteutuminen vuonna 2025

Finanssivalvonnan strategiset teemat vuonna 2025 olivat ennakoiva ja ennakoitava valvonta, joustava ja muutoskykyinen organisaatio, asiantuntijuutta tukeva johtaminen sekä digitalisaatiota hyödyntävä toiminta. Näitä painopisteitä edistäviä teemakohtaisia toimenpiteitä toteutettiin ja seurattiin vuosineljänneksittäin. **Strategiset teemat** etenivät lähes suunnitellusti.

Ennakoiva ja ennakoitava valvonta

- **Valvontaa** kohdennettiin vuoden 2025 valvonnan painopisteisiin.
- **Tarkastusten** ja **teema-arvioiden** vuosisuunnitelma toteutui tavoitteiden mukaisesti.
- **Tarkastusten tiivistelmät** tuotiin Finanssivalvonnan verkkosivuille 11.4. alkaen².
- **Vuosittaisten valvontasuunnitelmien** toimittaminen pankeille ja työeläkelaitoksille aloitettiin.
- Valvottavien kanssa ylläpidettiin aktiivista **dialogia** ja **vuorovaikutusta**. Työkaluina olivat mm. valvottavatiedotteet, valvottavatilaisuudet ja lukuisat valvottavatapaamiset sekä yhteydenotot.

Joustava ja muutoskykyinen organisaatio

- **Henkilöstöresurssien** joustava **siirtyminen** osastojen ja toimistojen välillä on lisääntynyt tarpeiden muuttuessa sekä uusien valvottavien ja valvontatehtävien myötä.
- **Kyberriskien stressitesti** toteutettiin kaikkien **valvontaosastojen yhteisenä valvontatoimena**. Näin saatiin laajennettua kyberriskien osaamista laajemmalle joukolle. Vastaavalla toimintatavalla saadaan lisää joustavuutta ja tehokkuutta valvontaresurssien kohdentamiseen jatkossa. Muitakin valvontatoimia resursoitiin aiempaa joustavammin yli osastorajojen esimerkiksi pakotevalvonnassa ja tekoälyn käytön valvonnassa.
- **Tekoälyn käytön valvontaan** ja valvonnan **tekoälysovellusten kehittämiseen** allokoitiin **lisää resursseja**.

Digitalisaatiota hyödyntävä toiminta

- **Valvojan työpöydän** valvontaprosessien tuen laajentuminen on edistänyt yhdenmukaisia toimintatapoja. Valvojan työpöytä on Finanssivalvonnan kehittämä IT-järjestelmä, jota käytetään valvonnan suunnittelun ja toteutuksen tukena.
- Ensimmäiset valvontaan räätälöidyt **tekoälyratkaisut** ovat käytössä. Tekoälyratkaisuja on kuitenkin saatu vuoden aikana käyttöön suunniteltua vähemmän, koska toteutusten tieturvariskien arviointi on edennyt hitaasti.
- **Microsoftin tekoälytoiminnallisuuksien** (Microsoft Copilot) käyttöönotto on aloitettu ja lisäksi on tehty ensimmäisiä kokeiluja näiden toiminnallisuuksien hyödyntämisessä valvontatyössä. Vuoden 2026 aikana kaikki halukkaat saavat lisenssit.
- **Henkilöstön digitaitoja on kehitetty** osallistumalla Suomen Pankin järjestämään Microsoftin sovellusten ja tekoälytoiminnallisuuksien koulutukseen.

² Tiivistelmät tuodaan verkkosivuille vain Finanssivalvonnan omasta aloitteesta tehdyistä, tarkastusohjelman mukaisista tarkastuksista. Eurojärjestelmän kannalta merkittävät pankit ovat vakavaraisuusvalvonnan osalta EKP:n suorassa valvonnassa, eikä Finanssivalvonta julkaise tiivistelmiä EKP:n johdolla tehdyistä tarkastuksista.

Asiantuntijuutta tukeva johtaminen

- **Finanssivalvonnan arvot on päivitetty.** Arvojen määrittämiseksi kaikki Finanssivalvonnan toimistot keskustelivat mahdollisista arvoista, ja näiden keskustelujen pohjalta johtoryhmä valitsi Finanssivalvonnan arvoiksi Luotettavuus, Riippumattomuus, Yhdessä ja Vaikuttavuus.

Arvo	Selite
Luotettavuus	• Olemme ennakoivia ja johdonmukaisia toiminnassamme • Toimimme läpinäkyvästi ja viestimme avoimesti • Ylläpidämme asiantuntijuuttamme
Riippumattomuus	• Toimimme itsenäisesti ja ilman ulkopuolista vaikutusta tai painostusta • Toimimme tasapuolisesti ja yhdenvertaisesti
Yhdessä	• Luomme yhteistyöllä lisäarvoa • Ylläpidämme luottamuksen ilmapiiiriä ja kunnioitamme toisten mielipiteitä • Toimimme yhtenäisesti niin sisäisesti kuin ulkoisesti
Vaikuttavuus	• Toimimme vaikuttavasti ja tehokkaasti • Priorisoimme toimintaamme riskiperusteisesti • Parannamme vaikuttavuuttamme jatkuvalla toiminnankehittämisellä

- **Finanssivalvonnan työnantajakuva kartoitettiin** sisäisellä ja ulkoisella kyselyllä. Työnantajakuvaviestintää kehitetään vuonna 2026 kyselyiden tuloksiin perustuen.
- **Hybridityöhön** paremmin **sopivia toimitiloja** kehitettiin Suomen Pankin kanssa yhteisessä toimitilahankkeessa. Uudistettujen tilojen pilotointi aloitettiin.
- **One-to-one-keskustelut** tukivat asiantuntijoiden työn ohjausta ja suoriutumista. Asiantuntijoiden läpikäymä **asiantuntijavalmennus** on vahvistanut asiantuntijana kehittymistä.

Strategia kaudelle 2026–2028

Finanssivalvonnan **uusi strategia** vuosille 2026–2028 valmistui kesällä 2025. Se lanseerattiin henkilöstölle tilaisuudessa 26.8.2025.

MISSIONME

Turvaamme finanssimarkkinoiden vakautta ja luottamusta sekä asiakkaiden ja sijoittajien suojaa ja vakuutettuja etuja

TOIMINTAAMME VAIKUTTAVAT

Talouskehitys • Regulaatio • Digitalisaatio • Kyberuhat • Geopoliittinen tilanne • Ilmastonmuutos

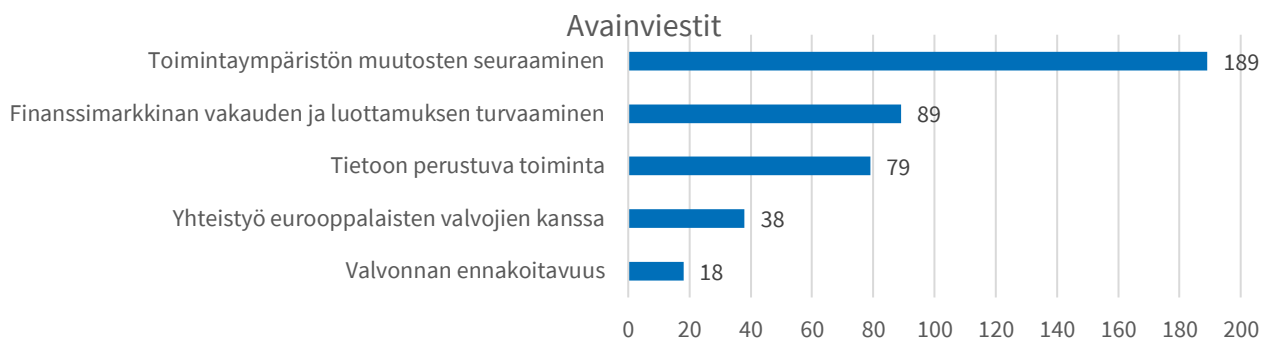
Finanssivalvonnan medianäkyvyys

Finanssivalvonta julkaisi 23 lehdistötiedotetta vuonna 2025. Lehdistötilaisuuksia järjestettiin neljä. Medialle suunnattu puhelinpalvelu vastaanotti ja ohjasi asiantuntijoille 120 median haastattelupyyntöä. Näillä Finanssivalvonta sekä nostaa julkisuuteen valvonnan kannalta tärkeitä teemoja että toisaalta tuo valvojan näkökulmia julkisuudessa käytävään keskusteluun.

Vuonna 2025 Finanssivalvonta mainittiin 1 635 toimituksellisen median artikkelissa, mikä on korkein vuosittainen lukema sitten vuoden 2018 (2024: 926). Julkisuuden potentiaalinen tavoittavuus oli 314 miljoonaa (mitattuna media-analyysin tuottavan Retrieverin tavoitettavuusluvuilla).

Vuoden aikana oli kaksi merkittävää julkisuuspiikkiä: Ensimmäinen tammikuussa koskien kiinteistörahastojen lunastusten rajoittamisia ja toinen lokakuussa, kun median huomio keskittyi Teboilin maksuliikennevaikeuksiin Venäjä-pakotteiden alla.

Finanssivalvonnan strategiasta johdetut avainviestit olivat vahvasti esillä: 24 prosenttia artikkeleista sisälsi jonkin Finanssivalvonnan avainviesteistä (2024: 9 %).

Finanssivalvonnan strategiaa tukevien päämittareiden toteumat

Kertomusvuonna Finanssivalvonta seurasi seitsemää johtokunnalle raportoitavaa strategista mittaria. Tavoitearvo saavutettiin viidessä mittarissa. Strategisten mittareiden tilanne on arvioitu seuraavalla kolmitasoisella arviointiasteikolla: *Tavoite saavutettu suunnitellun mukaisesti* – *Tavoite ei ole edennyt suunnitellun mukaisesti* – *Tavoite jäänyt selkeästi suunnitellusta*.

Vuoden 2024 mittarituloksiin nähden henkilöstötutkimuksen johtamista koskeva tulos nousi keltaiselta tasolta vihreälle, kun vuoden 2025 tulos saavutti sekä kansallisen referenssiarvon että ylitti edellisen vuoden tuloksen.

Kaksi mittaria kohdistui sidosryhmätutkimukseen, jota ei toteutettu vuonna 2025. Vuonna 2024 toteutetussa sidosryhmätutkimuksessa³ tärkeimpien sidosryhmien antamissa arvosanoissa (3,5 ja 3,4) Finanssivalvonnan keskittymisestä olennaisiin asioihin, johdonmukaisuudesta, avoimuudesta, aktiivisuudesta, muutoksenkykyyydestä, sujuvuudesta ja kyvystä suunnata toimintaa toimintaympäristön muutosten mukaan päästiin lähelle tavoitetta (4). Sidosryhmätutkimuksen tulokset olivat yleisen Finanssivalvontaa kohtaan tunnetun luottamuksen, maineen sekä vuorovaikutuksen hyödyllisyyden osalta huomattavan positiivisia, vaikka mittariston arvot jäivät hieman tavoitteesta.

Strategiset teemat / 2023-2025	Päämittarit	2025 tulos
Ennakoiva ja ennakoitava valvonta	1. Tärkeimpien sidosryhmien näkemys Finanssivalvonnan toiminnasta • Olennaisiin asioihin keskittyminen, johdonmukaisuus, avoimuus sekä aktiivisuus.	
	2. Tarkastusten ja teema-arvioiden* toteutuminen	
Digitalisaatiota hyödyntävä toiminta	3. Digiprojektien onnistuminen • Strategiset ICT-hankkeiden toteutuminen (Fisa-, Rapu- ja VTP)	
Joustava ja muutoksenkykyinen organisaatio	4. Työntekijäkokemus - Henkilöstön työtyytyväisyys	
	5. Tärkeimpien sidosryhmien näkemys Finanssivalvonnan toiminnasta • Muutoksenkykyyydestä, sujuvuudesta ja kyvystä suunnata toimintaa toimintaympäristön muutosten mukaan	
Asiantuntijuutta tukeva johtaminen	6. Työntekijäkokemus – Johtamisessa onnistuminen	
+ Toimintasuunnitelmien toteutuminen (seuranta päämittareiden rinnalla)		

Arviointiasteikko: **Tavoite saavutettu suunnitellun mukaisesti** – **Tavoite ei ole edennyt suunnitellun mukaisesti**
– **Tavoite jäänyt selkeästi suunnitellusta**.

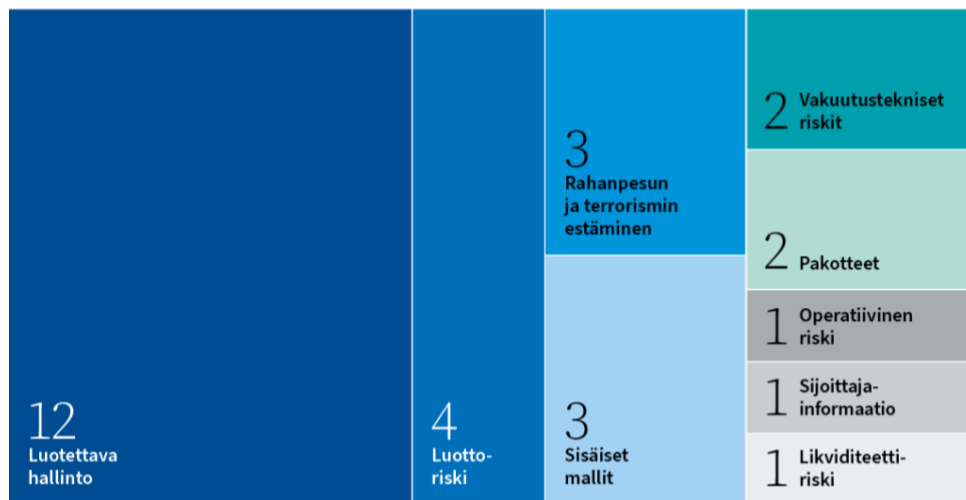
³ Sidosryhmätutkimuksen arviointiskaala on 1–5. Tulokset 4–5 (vihreä/hyvä), 3 (keltainen/ei hyvä eikä huono) ja 1–2 (punainen/huono).

5 Finanssivalvonnan vuoden 2025 valvontatoimenpiteet

Vuonna 2025 valvontaa ohjasivat vuoden alussa julkaistut valvonnan painopisteet: valvottavien hallinnon luotettavuus, toimintaympäristön epävarmuuksiin vastaaminen, IT- ja kyberriskit sekä ESG-riskit. Finanssivalvonta tarkastaa vuosittain useita yksittäisiä valvottavia sekä toteuttaa valvottavaryhmää koskevia teema-arviota valvonnan painopisteiden, riskiperusteisuuden sekä eurooppalaisten valvojien painotusten mukaisesti.

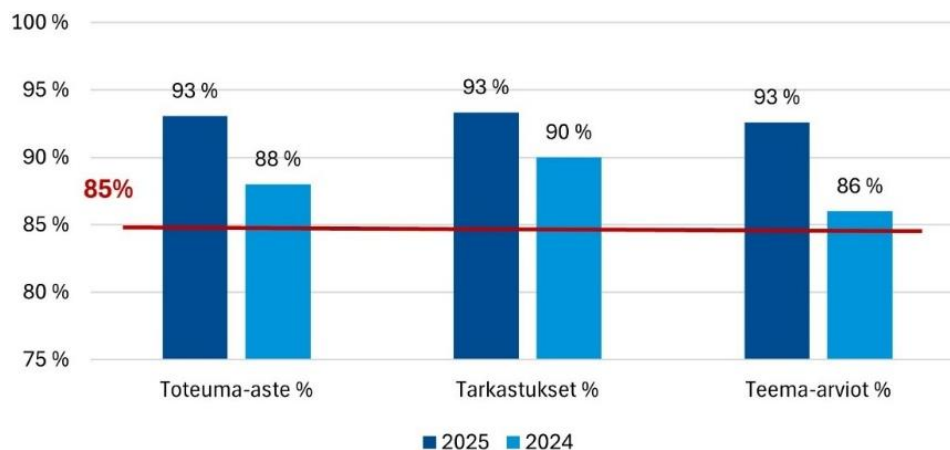
Kertomusvuonna valmistui yhteensä 50 tarkastusta tai teema-arvioita. Vuoden 2026 puolella valmistuviksi suunnitellut 17 tarkastusta tai teema-arviota etenivät vuoden vaihteessa suunnitelman mukaisesti. Vuoden 2025 tarkastus- ja teema-arvioiden vuosiohjelma toteutui 93-prosenttisesti. Valmistuneet tarkastukset ja teema-arviot tuottivat merkittäviä havaintoja sekä yksittäisten valvottavien että finanssimarkkinoiden tilasta ja riskeistä.

Kuvio: Tarkastusten ja teema-arvioiden jakautuminen riskialueittain vuonna 2025

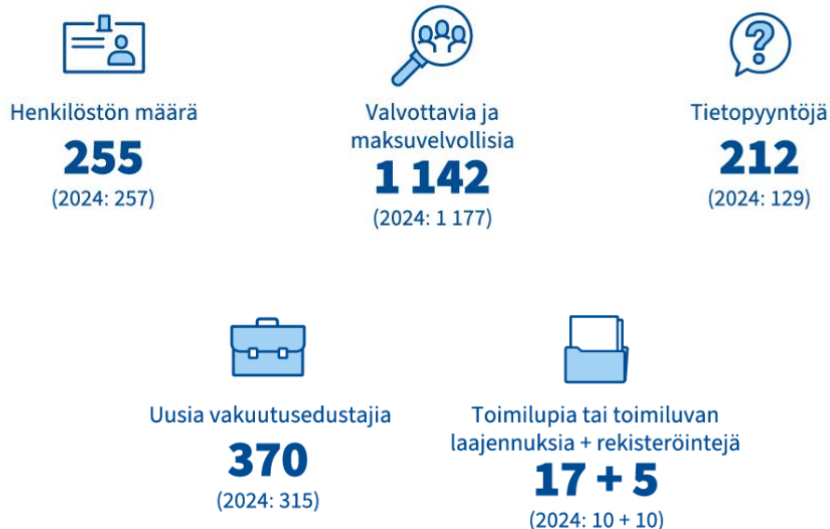
Lähde: Finanssivalvonta

Kuvio: Tarkastusten ja teema- arvioiden toteuma-aste

Vuonna 2025 toteutettiin suunnitelman mukaisesti 22 valvojan arviota: vakuutusvalvonnassa valmistui 11, pankkivalvonnassa kymmenen ja pääomamarkkinoiden valvonnassa yksi.

Finanssivalvonnan vuosi lukuina

Makrovakaust strategia vastaamaan muuttunutta toimintaympäristöä ja sääntelyä

Finanssivalvonta päivitti makrovakaust strategiaa vastaamaan muuttunutta toimintaympäristöä ja sääntelyä. Päivitetty strategia tukee johtokunnan päätöksentekoa ja parantaa sidosryhmien mahdollisuuksia ymmärtää päätösten taustoja. Makrovakaust politiikan päätavoitteena on ehkäistä finanssikriisejä sekä vähentää niiden haitallisia vaikutuksia talouteen, mikä edistää talouden kestävä kasvua. Uudistuksessa korostettiin valvottavien riskinkestävyyttä sekä täsmennettiin makrovakaust politiikan tavoitteita ja välineiden käyttöedellytyksiä. Johtokunta arvioi vuosittain strategian toimivuutta ja päivittää sitä tarvittaessa. [Finanssivalvonnan johtokunnan uusi makrovakaust strategia painottaa aiempaa vahvemmin rahoitusjärjestelmän riskinkestävyyttä - 2025 - www.finanssivalvonta.fi](https://www.finanssivalvonta.fi/finanssivalvonnan-johtokunnan-uusi-makrovakaust-strategia-painottaa-aiempaa-vahvemmin-rahoitusjarjestelman-riskinkestavytta-2025)

Finanssivalvonta julkaisi kertomusvuonna neljä makrovakaust päätöstä, joissa kaikissa pankeille asetettava lisäpääomavaatimus sekä asuntolainoille asetettava enimmäisluottotussuhde eli lainakatto säilyivät ennallaan. Johtokunta päätti myös Norjan järjestelmäriskipuskurivaatimuksen soveltamisesta suomalaisiin luottolaitoksiin täysimääräisenä sekä hyväksyi Norjan ja Ruotsin makrovakaust viranomaisten asettamat, kiinteistövakuudellista luotonantoa koskevat riskipainojen alarajat sovellettavaksi suomalaisten luottolaitosten tiettyihin saamiin kyseisistä maista. Lisäksi Finanssivalvonta päätti pitää ennallaan kansallisen rahoitusjärjestelmän kannalta merkittävillä luottolaitoksilla sovellettavat (O-SII) lisäpääomavaatimukset. [Makrovakaust päätökset 2025 - liitteet - www.finanssivalvonta.fi](https://www.finanssivalvonta.fi/makrovakaust-paatokset-2025-liitteet)

Finanssivalvonta arvioi kertomusvuonna, miten luottolaitokset ovat noudattaneet Finanssivalvonnan vuonna 2022 antamaa suositusta asuntoluotonhakijan luottojen ja rahoitusvastikkeiden enimmäishoitorasitteesta sekä vuonna 2023 voimaan astuneita asunto- ja taloyhtiölainoja koskevia lainsäädännöllisiä rajoitteita. Selvityksen perusteella

suosituksen ja sääntelyrajoitteiden voimaantulon jälkeen riskipitoisempien asunto- ja taloyhtiölainojen määrät ja suhteelliset osuudet ovat pääsääntöisesti laskeneet. Kokonaisuudessaan luottolaitokset ovat noudattaneet suositusta ja rajoitteita hyvin. Selvityksestä tehty julkaisu löytyy osoitteesta <https://publications.bof.fi/handle/10024/54235>.

Pankkivalvonnan teemat nousevat Euroopasta – myös uusia kotimaisia valvottavia

Finanssivalvonta valvoo Euroopan keskuspankin (EKP) johdolla merkittävimpiä Suomessa toimivia pankkeja, jotka ovat Nordea Bank Oyj, OP Pohjola, Kuntarahoitus Oyj ja Danske Bank A/S sivuliike. Muut pankit ovat Finanssivalvonnan suorassa valvonnassa.

EKP:n pankkivalvonnan valvontaprioriteeteissa vuodelle 2025 korostettiin pankkien kykyä selviytyä makrotalouden ja rahoitusmarkkinoiden välittömistä uhista ja vakavista geopolittisista sokeista (prioriteetti 1). Pankkeja kehoitetaan myös korjaamaan pitkäaikaiset olennaiset puutteet tehokkaasti ja viivyttämättä (prioriteetti 2) ja vastaamaan digitalisaation ja uuden tekniikan käytön myötä kehittyviin haasteisiin sekä hallitsemaan niihin liittyviä riskejä huolellisesti (prioriteetti 3). Valvontaprioriteetit perustuvat edellisen vuoden prioriteetteihin. Finanssivalvonta noudatti soveltuvin osin EKP:n prioriteetteja myös suorassa valvonnassaan olevien pienempien luottolaitosten valvonnassa.

Luotonostajat ja -hallinnoijat tulivat Finanssivalvonnan valvottavaksi vuonna 2025, kun uusi laki tuli voimaan. Toimilupia uusille valvottaville myönnettiin yhteensä kahdeksan kappaletta.

Finanssivalvonta keskittyi vuonna 2025 pankkien teema-arvioissa luottoriskiin ja luotonantoon liittyviin teemoihin. Tarkastuksissa keskityttiin näiden lisäksi hallinnon luotettavuuteen sekä sisäisten mallien käyttöön.

Pankeissa ja maksupalveluissa tarkastettiin ja arvioitiin myös rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen estämiseen sekä pakotteiden noudattamisen valvontaan liittyviä teemoja.

Luottolaitoksiin ja maksupalveluihin tehdyt teema-arviot ja selvitykset

Luottolaitoksiin ja maksupalveluihin vuonna 2025 tehdyt teema-arviot ja selvitykset keskittyivät pankkien hyvään hallintoon ja riskinhallintaan mm. luottoriskeissä ja pakotemonitoroinnissa sekä peruspankkipalveluiden saatavuuteen ja de-risking-ilmion vaikutuksiin ja verkkomaksamisen turvallisuuteen.

Vuonna 2025 EKP toteutti stressitestit suoraan valvomissaan pankeissa ja Finanssivalvonta toteutti vastaavat testit omassa suorassa valvonnassaan oleville pankeille.

Eurooppalaiset ja kotimaiset stressitestit valmistuneet: pankeilla hyväkestokyky myös geopolittisten jännitteiden tuomille toimintaympäristön muutoksille

Euroopan pankkiviranomainen (EBA) julkaisi EU:n laajuisten stressitestien tulokset ja Finanssivalvonta kansallisten suorassa valvonnassaan olevien pankkien tulokset. Niiden mukaan Suomen pankkisektori kestäisi toimintaympäristön merkittävän heikkenemisen. Stressitestien heikkomman kehityksen skenaario oli tällä kertaa erityisen ajankohtainen ottaessaan huomioon myös kauppapolitiikan kiristymisen Yhdysvaltojen asettamien tullien myötä.

Teema-arvio luottolaitosten toisen puolustuslinjan resursseista

Kertomusvuotta edeltävän vuoden 2024 aikana Finanssivalvonta selvitti teema-arviolla kuuden luottolaitoksen toisen puolustuslinjan⁴ resursseja eli niiden määrää, osaamista ja tehtäviin käytettyä aikaa. Tulokset julkaistiin kertomusvuoden 2025 alussa. Selvityksen perusteella annettiin suosituksia ja nostettiin esiin hyviä käytäntöjä.

Teema-arvio luottolaitosten luottoriskin merkittävän kasvun tunnistamisesta ja asiantuntijaoikaisuista

Kevään 2025 aikana Finanssivalvonta selvitti suorassa valvonnassaan olevien pankkien IFRS 9 Rahoitusinstrumentit -standardin merkittävän luottoriskin kasvun, arvon alentumisen ja asiantuntijaoikaisuiden soveltamista. Finanssivalvonta havaitsi teema-arviossa puutteita osalla pankeista. Pankeille lähetettiin yksilölliset valvottavakirjeet.

Pankkien luotonanto- ja luotonvalvontakäytännöissä puutteita

Finanssivalvonta selvitti suorassa valvonnassaan olevien luottolaitosten luotonantokäytäntöjä ja -valvontaa, erityisesti Euroopan pankkiviranomaisen EBA:n (EBA/GL/2020/06) ohjeiden noudattamista. Teema-arvion tarkoituksena oli arvioida EBA:n (EBA/GL/2020/06) ohjeiden noudattamista luottolaitosten luotonmyönnön ja valvonnan hallinnossa ja ohjauksessa, lainan myöntämismenettelyissä sekä valvontakehikossa. Puutteita havaittiin mm. luottoriskin hajauttamisessa ja limiittien asetannassa, luototusarvioinnissa, liikekiinteistövakuuden arvon määrittämisessä, valvontakehikon tietojen kattavuudessa, ja kiinteistörakentamisen luotonannossa. Finanssivalvonta kohdentaa valvontatoimia havaintojen perusteella ja edellyttää valvottavien korjaavan arvioinneissa havaitut puutteet.

Peruspankkipalveluista annettavissa tiedoissa parannettavaa useiden pankkien verkkosivuilla

Finanssivalvonnan kesällä 2025 tekemän arvioinnin perusteella verkkosivujen peruspankkipalveluita koskevien tietojen kattavuudessa on havaittavissa merkittäviäkin eroja pankkien välillä. Finanssivalvonta havaitsi, että useampi pankki kertoo verkkosivuillaan perusmaksutilistä ja sen ominaisuuksista suhteellisen suppeasti ja että verkkosivuilla on Finanssivalvonnan aiempien tulkintojen kanssa ristiriitaisia tietoja. Arvion perusteella annettiin uusia tulkintoja ja suosituksia ja kehoitettiin pankeja tarvittaessa päivittämään verkkosivujensa tiedot.

Seuranta-arvio verkkomaksamisen turvallisuudesta

Tilimaksamiseen liittyvät petokset ja huijaukset ovat yleistyneet merkittävästi ja rikollisten käyttämät menetelmät kehittyvät jatkuvasti. Tyypillisiä petosmenetelmiä ovat esimerkiksi pankkitunnusten kalastelu huijausviestien tai väärennetyjen verkkosivujen avulla, huijauspuhelut sekä etähallintaohjelmien avulla tehdyt tilisiirrot. Verkkomaksamisen turvallisuuden ja asiakkaan vahvan tunnistamisen teknisten ratkaisujen tulee vastata muuttuviin turvallisuushätiin. Turvallinen tilimaksaminen edellyttää jatkuvaa huolellisuutta sekä palveluntarjoajilta että asiakkailta.

⁴ Toisella puolustuslinjalla tarkoitettiin teema-arviossa luottolaitoslain (610/2014, LLL) 9 luvun 8 §:n mukaisia 1. liiketoiminnoista riippumatonta riskien valvontatoimintaa sekä 2. säännösten ja sisäisten toimintaperiaatteiden noudattamista valvovaa toimintaa.

De-risking-ilmiön selvittämistä koskeva teema-arvio

Finanssivalvonta toteutti selvityksen Suomessa toimiville talletuspankeille de-risking-ilmiön esiintymisestä. Kyseessä on ilmiö, jossa finanssilaitos pyrkii riskien hallitsemisen sijaan välttämään asiakkuuteen liittyvää riskiä joko lopettamalla tai rajoittamalla liikesuhteita korkeariskisiksi arvioimiensa asiakkaiden tai jopa kokonaisten asiakasryhmien kanssa.

Teema-arviolla selvitettiin myös, miten pankit ottavat huomioon taloudellisen osallistavuuden (financial inclusion) ja pankkipalveluiden saatavuuden näkökulmat toimintatavoissaan ja päätöksenteossaan, kun asiakassuhteita perustetaan, palveluita rajoitetaan ja asiakassuhteita päätetään erityisesti rahanpesusääntelyn velvoitteiden vuoksi.

Teema-arvioon saatujen vastausten mukaan pankit näyttävät pääosin noudattavan Finanssivalvonnan aiempien teema-arvioiden suosituksia. Arvion perusteella annettiin uusia suosituksia muun muassa asiakassuhteista kieltäytymisten ja päättämisten sekä niiden perusteiden tilastoinnista.

Pakotemonitoroinnin tehokkuus luottolaitoksissa ja maksupalveluntarjoajissa

Finanssivalvonta tutki pakotemonitoroinnin tehokkuutta luottolaitoksissa ja maksupalveluntarjoajissa. Valvottavan on järjestettävä pakotemonitorointi siten, että valvottava kykenee havaitsemaan pakotesääntelyn ja kansallisten jäädyttämispäätösten kohteena olevat tahot ja tarvittaessa kieltäytymään palvelun tai liiketoimen suorittamisesta taikka jäädyttämään kyseisten tahojen varat. Finanssivalvonta edellytti teema-arvioissaan havaittujen puutteiden korjaamista vuoden 2026 aikana.

Luottolaitoksiin ja maksupalveluihin tehdyistä tarkastuksista julkaistiin seuraavat tiivistelmät:

- [Nordea Pankki Oyj: Pakotesääntelyn kiertämisen estäminen \(tiivistelmä\) H2/2025](#)
- [Oma Säästöpankki Oyj: Rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen estäminen \(tiivistelmä\) H1/2025](#)
- [Oma Säästöpankki Oyj: Likviditeettiriskin hallinta ja raportointi \(tiivistelmä\) H1/2025](#)
- [S-Pankki Oyj: Toimintojen järjestäminen, sisäisen valvonnan toteuttaminen sekä raportointi pakotesääntelyn ja kansallisten jäädyttämispäätösten noudattamiseen liittyen \(tiivistelmä\) H1/2025](#)
- [OP Rahastoyhtiö Oy: Avoimen kiinteistörahaston varojen arvostuksen järjestäminen \(tiivistelmä\) H1/2025](#)
- [Holvi Payment Services Oy: Rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen estäminen sekä maksajan tiedot \(tiivistelmä\) H2/2025](#)

Lisäksi on tehty tarkastuksia pankkien sisäisten mallien käyttöön liittyvien hakemusten johdosta.

Tarkastuksia, jotka on tehty merkittäviin luottolaitoksiin (OP Pohjola, Nordea, Danske Bank ja Kuntarahoitus) osana EKP:n pankkivalvontaa, ei julkisteta.

Vakuutussektorilla uusi merkittävä valvottava Keva ja sääntelymuutoksia

Vakuutussektori koostuu useasta alasektorista: eläkevakuutus, vahinko- ja henkivakuutus sekä työttömyysvakuutus. Valvonnan menetelmät ja painopisteet vaihtelevat alasektoreiden välillä. Valvonnassa korostui

aikaisempien vuosien tapaan luotettavan hallinnon valvonta ja digitalisaatioon liittyvät kysymykset sekä kestävä kehitys ja ilmastonmuutos. Valvonnassa jatkettiin neljännesvuosittaisten valvonnan teemojen avulla valvonnan kohdentamista yhtenäisesti ja samalla työmenetelmiä kehittäen. Neljännesvuosittaisiateemoja olivat mm. vakuutusyhtiöiden hallintojärjestelmät sekä työeläkevakuutusyhtiöiden hallitusten rakenteelliset eturistiriidat.

[Vakuutusyhtyrühmien hallintojärjestelmät valvontafokuksessa: kartoitus nosti esille useita kehityskohteita.](#)

[Kvartaaliteema: Työeläkevakuutusyhtiöiden hallitusten rakenteelliset eturistiriidat](#)

Vuoden 2025 alusta Suomen suurin työeläkevakuuttaja Keva tuli kokonaisuudessaan Finanssivalvonnan valvottavaksi. Kevan valvonta integroitiin osaksi työeläkevakuutusyhtiöiden yhtenäistä ja yhdenmukaista valvontaa. Finanssivalvonta osallistui myös merkittävien lakimuutosten valmisteluun. Näitä olivat mm. työeläkeuudistus, vahinko- ja henkivakuutusyhtiöiden vakavaraisuussäätelyn uudistus, elvytys- ja kriisinratkaisudirektiivin tuominen osaksi kansallista lainsäädäntöä sekä työttömyyskassalain uudistus ns. yhdistelmävakuutusta koskien.

Vakuutussektorilla tehdyt teema-arviot, analyysit ja selvitykset

Vakuutusvalvonnassa painotettiin edellisten vuosien tapaan selvitys- ja teema-arvioiden tekemistä valvonnan keinona, jotta valvonnalla saavutettaisiin mahdollisimman suuri kattavuus ja vaikuttavuus. Niiden avulla saadaan kokonaiskuva markkinasta ja voidaan kohdistaa jatkossa valvontatoimia tehokkaammin. Selvitysten ja analyysien tulosten julkaisemisella voidaan myös toteuttaa strategian tavoitetta toimintamme ennakoitavuudesta ja välittää markkinoille valvojan odotuksia.

Eläkesektorin valvonnassa selvitettiin sijoitustoiminnan hoitokuluja, verkkosivumarkkinointia, hallitusten mahdollisia rakenteellisia eturistiriitoja ja hallituksen valiokuntien toiminnan ohjausta sekä yhtiökohtaisten maksunosien käsittelyä markkinoinnissa. Lisäksi kartoitettiin, sitä miten työeläkevakuutusyhtiöt huomioivat keskeisiin myyntikumppaneihin liittyvät riskit.

Vahinko- ja henkivakuutussektorilla selvitettiin mm. laskennallisten verojen käsittelyä vakavaraisuuslaskennassa, varojen ja velkojen arvostamisen sisäistä valvontaa ja vakuutusyhtyrühmien hallintojärjestelmiä sekä sitä, miten yhtiöt seuraavat jälleenvakuutuksen vaikutuksia riskienvähentämiseen. Henkivakuutusyhtiöistä, lisäeläkelaitoksista ja vakuutusmeklareista selvitettiin kestävyyyteen liittyvien tietojen antamista sekä niiden oman sijoitustoiminnan että tuotteiden osalta. Lisäksi selvitettiin automaattisen ratkaisumenettelyn käyttöä lakisääteisissä vakuutuksissa (työeläkevakuutus, vahinkovakuutus, työttömyysvakuutus) ja analysoitiin sijoitusten riskitason mahdollisia muutoksia.

[Työeläkevakuutusyhtiöiden markkinointi –selvitys lainsäädännön noudattamisesta verkkosivumainonnassa](#)

Finanssivalvonta havaitsi puutteita aloittavan yrittäjän alennuksen markkinoinnissa. Alennusta markkinoitiin joissakin tapauksissa yhtiökohtaisena etuna, vaikka lakiin perustuva alennus on saatavissa jokaisesta työeläkevakuutusyhtiöstä. Finanssivalvonnan näkemyksen mukaan mitään suoraan laista tulevaa etua, alennusta tai palvelua ei tulisi markkinoida yhtiökohtaisena etuna tavalla, josta voi syntyä asiakkaalle virheellinen kuva.

Selvityksessä tarkasteltiin myös työeläkevakuutusyhtiöiden verkkosivuilta löytyviä YEL-laskureita. YEL-laskureiden sisällöstä ei ole yhtenäistä käytäntöä ja osa työeläkevakuutusyhtiöistä antaa niukasti tietoa siitä, mihin parametreihin laskettu arvio perustuu. Finanssivalvonnan näkemyksen mukaan asiakkaalle tulisi hyvän vakuutustavan mukaisesti antaa olennaiset tiedot siitä, mihin YEL-laskurin antama arvio tulevasta eläkkeestä

perustuu. Asiakkaalle on annettava kaikki ne tiedot, joilla saattaa olla merkitystä esimerkiksi laskennan lopputuloksen ymmärtämisessä ja arvioinnissa.

Teema-arvio: Vahinko- ja henkivakuutusyhtiöiden varojen ja velkojen arvostamisen sisäisen valvonnan kattavuudessa parannettavaa

Finanssivalvonta kartoitti kevään 2025 aikana vahinko- ja henkivakuutusyhtiöiden varojen ja velkojen arvostamisen sisäisen valvonnan tilaa. Teema-arvion tavoitteena oli selvittää, miten vahinko- ja henkivakuutusyhtiöt ovat järjestäneet varojen ja velkojen arvostamisen sisäisen valvonnan sekä tarkastella yhtiöiden järjestelmien ja valvonnan tehokkuutta ja näihin liittyvän dokumentaation kattavuutta.

Saatujen vastausten perusteella yhtiöiden varojen ja velkojen arvostamisen sisäisessä valvonnassa on merkittäviä eroavaisuuksia ja puutteita. Vahinko- ja henkivakuutusyhtiöt voivat tarvittavilta osin arvioida oman yhtiönsä tilaa ja mahdollisia kehitystarpeita Finanssivalvonnan valvottavatiedotteessa esille nostamien hyvien käytänteiden ja kehittämiskohteiden avulla. Näin toimimalla yhtiöt voivat oma-aloitteisesti parantaa sisäistä valvontaansa.

Teema-arvio: Vahinko- ja henkivakuutusyhtiöiden laskennallisiin veroihin liittyvän tappioiden vaimennusvaikutuksen korjaus lasketaan laskennallisten verojen muutoksena stressiskenaariossa

Finanssivalvonta on vuoden 2025 aikana toteuttanut teema-arvion vahinko- ja henkivakuutusyhtiöiden laskennallisten verojen arvostamisesta ja niiden perusteella syntyvän vaimennusvaikutuksen laskennasta. Teema-arviossa havaittiin yhtiöiden käyttämissä laskentamenetelmissä huomattavia eroja ja sääntelyn yksinkertaistuksia. Teema-arvion havaintojen perusteella yhtiöiden tulee kiinnittää huomiota laskennallisten verojen arvostamiseen ja vakavaraisuuspääomavaatimuksen mukaisessa stressitilanteessa syntyvän laskennallisten verojen vaimennusvaikutuksen realistiseen laskemiseen.

Henkivakuutussektorin rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen riskiarvion yhteenveto on julkaistu

Finanssivalvonnan arvion mukaan henkivakuutusyhtiöihin sektoritasolla kohdistuva kokonaisriski rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen osalta on melko merkittävä eli toiseksi alin neliportaisella asteikolla.

Finanssivalvonta kehottaa henkivakuutusyhtiöitä varmistamaan, että niillä on riittävät ja oikeasuhteiset hallintakeinot suhteessa tunnistettujen rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen riskien vähentämiseksi ja hallitsemiseksi.

Automaattisen ratkaisumenettelyn käyttö vakuutustoiminnassa

Finanssivalvonta on selvittänyt automaattisen ratkaisumenettelyn käyttöä lakisääteisissä vakuutuksissa. Työeläkesektorilla automaattinen ratkaisumenettely on vakiintunutta ja käyttöaste korkealla, vahinkovakuutussektorilla käyttö vaihtelee yhtiöittäin ja vakuutuslajeittain, kun taas työttömyyskassoissa käyttö on edelleen vähäistä.

Valvottavatilaisuuksia kaikilla vakuutussektoreilla

Vuoden aikana pidettiin kolme valvottavatilaisuutta. *Vahinko- ja henkivakuutusyhtiöiden* vuosittain pidettävässä tilaisuudessa oli yli 180 henkilöä kuuntelemaan ajankohtaisia aiheita, kuten riskiperusteisen valvonnan käytännöistä, sääntelyuudistuksista sekä vuoden 2026 EU-tason valvonnan painopisteistä.

[Vahinko- ja henkivakuutusyhtiöiden perinteinen valvottavatilaisuus kiteytti valvontahavaintoja ja ajankohtaisia aiheita](#)

Eläkesektorin valvottavatilaisuuteen osallistui 120 kuulijaa. Aiheina olivat mm. työeläkevakuutusyhtiöiden hallintoa koskevat uudet määräykset ja ohjeet, tekoälyasetus ja sijoituskuluselvytys. Työttömyyskassojen valvottavatilaisuudessa oli läsnä 21 osallistujaa, aiheina tilaisuudessa olivat mm. kassojen käsittely- ja taloustilanne, luotettavan hallinnon tarkastusten havainnot.

Muutoksia määräyksissä ja ohjeissa

Työeläkevakuutusyhtiön johdon kelpoisuutta koskevia määräyksiä ja ohjeita muutettiin 1.1.2026 voimaan tulleisiin lakimuutoksiin liittyen. Lisäksi annettiin Kevalle hallintoa ja raportointia koskevia määräyksiä ja ohjeita. Hallintoa koskevilla määräyksillä ja ohjeilla täydennetään Kevan hallintoa koskevia lain säännöksiä ja siten edistetään Kevan hallinnon asianmukaista järjestämistä.

Työttömyyskassalakiin tehtyjen muutosten johdosta määräyksiä ja ohjeita muutettiin koskien mm. hyvämaineisuutta ja ammattipätevyyttä, työttömyyskassan tehtävää, itsenäisyyttä ja varojen käyttöä sekä työllisyyttä tukevien palvelujen kuluksi kirjaamista.

Vakuutussektorin valvottaviin tehdyistä tarkastuksista julkaistiin seuraavat tiivistelmät:

- [YTK Työttömyyskassa: Luotettava hallinto, yleiset hallintovaatimukset, kassan johdon hyvämaineisuus ja ammattipätevyys \(tiivistelmä\) H2/2025](#)
- [OP-Henkivakuutus Oy: Massaraukeavuuden varalta otetun jälleenvakuutussopimuksen hallinta \(tiivistelmä\) H2/2025](#)
- [Avoin työttömyyskassa: Luotettavan hallinnon tarkastus \(tiivistelmä\) H1/2025](#)
- [Keskinäinen Vakuutusyhtiö Kaleva: Solvenssi II -vastuuvelan, vakavaraisuusvaatimuksen ja kirjanpidon vastuuvelan tarkastus \(tiivistelmä\) H1/2025](#)
- [Terveystieteiden tutkimuskeskus: Luotettava hallinto \(tiivistelmä\) H1/2025](#)
- [Eläkevakuutusosakeyhtiö Veritas: Riittävä riskienhallinta \(tiivistelmä\) H1/2025](#)
- [Keskinäinen Eläkevakuutusyhtiö Elo: Riittävä riskienhallinta \(tiivistelmä\) H1/2025](#)

Pääomamarkkinoiden valvonnassa korostuivat kiinteistörahastot ja kestävyyskysymykset

Listayhtiöiden kestävyysraportoinnin valvonta alkoi vuonna 2025. EU:n komissio antoi kestävyysraportointia koskevan sääntelymuutosehdotuksen (ns. Omnibus-paketti) raportointivuoden alussa, mikä vaikutti merkittävästi valvonnan sisältöön ja kohdentumiseen.

Markkinoiden väärinkäytösvalvonnassa korostuivat markkinoiden väärinkäytön estämistä, havaitsemista ja ilmoittamista koskevien veloitteiden valvonta, johtohenkilöiden liiketoimien ilmoitusvelvollisuus sekä valvontadatan laatuasiat kuten kauppaportoinnin päätöksentekijätietojen oikeellisuus.

Finanssivalvonta kohdensi valvontaa edelleen avointen kiinteistörahojen likviditeetin kehittymiseen ja lunastusten toteuttamiseen. Sijoittajia varoitettiin erityisesti sijoitushuijauksista ja markkinoiden manipuloinnista valvontavuoden aikana. Uusia kryptovarapalvelun tarjoajien toimilupia myönnettiin viisi kappaletta.

Uutta ohjeistusta kiinteistörahoille ja muutoksia listautumisesitteiden markkinointimateriaalin kommentointiin

Finanssivalvonta muutti käytäntöään kommentoida listautumisesitteisiin liittyvää markkinointimateriaalia esitteen tarkastusaikana. Muutos korostaa liikkeeseenlaskijoiden vastuuta markkinointimateriaalin asianmukaisuudesta sekä tarvetta järjestää esitteiden ja markkinointimateriaalin laatijoiden välinen tiedonkulku sujuvaksi esiteprosessin aikana. Lisäksi muutos mahdollistaa esitetarkastuksen resurssien kohdentamisen varsinaiseen esitetarkastukseen ja muihin lakisääteisiin tehtäviin.

Finanssivalvonta kehotti avoimien kiinteistörahojen hoitajia kiinnittämään erityistä huomiota rahastojen omistamien kiinteistöjen arvostukseen (arvonmääritykseen). Jos rahaston omistamien kiinteistöjen arvoa ei ole määritetty asianmukaisesti, osuudenomistajien tasapuolinen kohtelu voi vaarantua. Finanssivalvonnan näkemyksen mukaan avoimien kiinteistörahojen hoitajien tulee kiinnittää erityistä huomiota arvostuksen johdonmukaisuuteen, riippumattomuuteen ja kiinteistöjen hinta-arvioille tehtäviin tarkistuksiin. Avoimista kiinteistörahoista noin kolmasosa on haasteellisen kiinteistömarkkinan vuoksi joko rajoittanut, lykännyt tai keskeyttänyt lunastusten toteuttamista syksystä 2023 alkaen.

Finanssivalvonta esitti loppuvuonna 2025 näkemyksensä rahastojen maksuvalmiuden hoidon keinoista, jotka liittyvät keväällä 2026 voimaan tulevaan lainsäädännön muutokseen. Maksuvalmiuden hoidon keinot tulee määritellä rahastojen säännöissä, ja Finanssivalvonnan on käsiteltävä sääntömuutokset viimeistään maaliskuun 2026 alussa.

Hallinnollisia seuraamuksia ilmoitusvelvollisuuden laiminlyönneistä

Finanssivalvonta on määrännyt viimeisten vuosien aikana useita hallinnollisia seuraamuksia johtohenkilöille ja johtohenkilöiden lähipiiriin kuuluville liiketoimien ilmoitusvelvollisuuden laiminlyönneistä sekä liikkeeseenlaskijalle liiketoimiin liittyvien listayhtiövelvoitteiden laiminlyönneistä. Finanssivalvonta muistutti liikkeeseenlaskijoita niiden roolista johtohenkilöiden liiketoimien ilmoitusvelvollisuuksien noudattamisessa.

Pääomamarkkinasektorilla tehdyt teema-arviot

Pääomasektorilla vuonna 2025 tehdyt teema-arviot keskittyivät mm. kestävyystietojen huomioimiseen ja raportointiin, algoritmisen kaupankäynnin valvontaan sekä kauppaparaportoinnin ja IFRS-tilinpäätösten toteuttamiseen.

Teema-arvio algoritmista kaupankäyntiä harjoittavien sijoituspalvelun tarjoajien toteuttamasta kauppaa edeltävästä valvonnasta

Finanssivalvonta teki teema-arvion osana Euroopan arvopaperimarkkinaviranomaisen (ESMA) koordinoimaa, yhteistä valvontaa. Finanssivalvonnan havaintojen perusteella vastaajat olivat pääsääntöisesti ottaneet käyttöön sääntelyn algoritmiselta kaupankäynniltä edellyttämiä kauppaa edeltäviä kontroleja. Eroja havaittiin kontrollien käytännön toteutuksessa ja niihin liittyvissä menettelytavoissa sekä kontrollien hallinnoinnissa ja seurannassa.

Teema-arvio sijoitus- ja vaihtoehtorahastojen säilytysyhteisötoiminnan järjestämisestä ja kestävyystietojen huomioimisesta säilytysyhteisöjen valvontatehtävissä

Jokaisella sijoitusrahastolla ja toimiluvallisen vaihtoehtorahaston hoitajan vaihtoehtorahastolla on oltava säilytysyhteisö, joka vastaa rahastojen varojen säilyttämisestä. Säilytysyhteisömarkkinat ovat Suomessa erittäin keskittyneet, vuonna 2024 säilytysyhteisöpalveluita tarjosi Suomessa viisi toimijaa. Finanssivalvonta havaitsi teema-arviossa, että säilytysyhteisöjen henkilöresurssit ovat edelleen alhaiset. Rahastojen merkintöjen ja lunastusten valvonta oli pääosin asianmukaisesti järjestetty. Rahastojen kestävyysriskeihin ja kestäväään sijoittamiseen liittyvien tietojen tarkistamisessa ja prosesseissa havaittiin puutteita.

Teema-arvio sijoituspalvelun tarjoajien kestävyysvaatimuksista asiakkaidensa soveltuvuusarvioinnissa ja tuotehallinnassa

Finanssivalvonta katsoi teema-arviossa, että pankeilla ja sijoituspalveluyrityksillä on oltava selkeät ohjeet ja prosessit asiakkaan soveltuvuusarviointia varten tarvittavien tietojen hankkimiseksi ja tietojen kirjaamiseksi. Yhtiöiden tulee erityisesti parantaa soveltuvuusarvioinnin ja kestävyysmieltymysten perustelujen kirjaamista. Lisäksi yhtiöillä on oltava käytössään asianmukaiset tuotehallintajärjestelyt sen varmistamiseksi, että tarjottavat tuotteet ovat yhteensopivia myös asiakaskohderyhmän kestävyysliittymien tavoitteiden kanssa. Teema-arvio tehtiin ESMAn koordinoimana yhteisenä valvontatoimenpiteenä.

Listayhtiöiden kestävyysraportoinnin valvonta

Teema-arvion kohteena olevista kahdeksasta ei-finanssialan yhtiöstä enemmistö oli keskisuuria yhtiöitä. Teema-arviossa huomioitiin ESMAn painoalueet, joista painotettiin kaksinkertaisen olennaisuusarviointiprosessin raportointia. Yhtiöiden raportointi kaksinkertaisesta olennaisuusprosessista oli pääosin sääntelyn mukaista. Olennaisten kestävyysliittymien vaikutusten, riskien ja mahdollisuuksien tunnistamis- ja arviointiprosessin raportoinnissa oli vaihtelua yhtiöiden välillä. Myös raportoitujen olennaisten kestävyysaiheiden lukumäärässä oli suurta hajontaa yhtiöiden välillä.

Teema-arvio sijoituspäätösten tekijöiden raportoinnista kaupparaportoinnissa

Teema-arvion tavoitteena oli varmistaa, että asiakkaan tai yhtiön puolesta toimivien sijoituspäätösten tekijöiden tiedot ovat oikein ja että sijoituspalvelujen tarjoajien kaupparaportointi Finanssivalvonnalle noudattaa sääntelyä. Finanssivalvonta havaitsi, että useilla yhtiöillä on puutteita päätöksentekijätietojen raportoinnissa. Tyypillisiä virheitä olivat päätöksentekijätietojen puuttuminen edustustilanteissa (esim. valtakirjakaupat), täyden valtakirjan omaisuudenhoidossa sekä välitettyjen toimeksiantojen raportoinnissa. Joissakin tapauksissa puutteellisesti tai virheellisesti raportoidut tiedot koskivat merkittävää määrää raportoituja kauppvoja.

IFRS-tilinpäätösten valvonta

Valvonnan kohteena oli kahdeksan ei-finanssialan listayhtiön IFRS-tilinpäätöstä. Yhtiöistä enemmistö oli vähintään keskisuuria yhtiöitä. ESMAn painoalueiden mukaisesti valvottiin likviditeettiä sekä johdon harkintaan ja arvioihin liittyviä seikkoja. Noin kolmannes havainnoista kohdistui rahoitusinstrumentteihin ja loput havainnot jakautuivat laajasti tilinpäätöksen eri osa-alueisiin. Merkittävimmät havainnot liittyivät omaisuusarvon alentumiseen ja rahoitusvelkojen luokitteluun kovenanttirikkomuksen seurauksena. Lisäksi valvottiin sähkön hankintasopimuksiin liittyvien hintakiinnitysten IFRS-käsittelyä.

Pääomamarkkinasektorin valvottaviin tehdyistä tarkastuksista julkaistiin seuraavat tiivistelmät:

- [Ålandsbanken Fondbolag Ab: Organisering av tillgångsvärderingen i en öppen fastighetsfond \(sammanfattning\) H1/2025](#) (ruotsiksi)
- [Titanium Rahastoyhtiö Oy: Avoimen kiinteistörahaston varojen arvostuksen järjestäminen \(tiivistelmä\) H1/2025](#)
- [LocalBitcoins Oy: Rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen estäminen ja asiakasvarojen suojaaminen ja säilyttäminen \(tiivistelmä\) H1/2025](#)
- [S-Pankki Rahastoyhtiö Oy: Rahastojen riskienhallinnan ja arvostuksen järjestäminen \(tiivistelmä\) H1/2025](#)

Rahanpesun estämisen valvonnassa korostui pakotteiden noudattaminen

Rahanpesun estämisen valvonnassa keskityttiin vuoden aikana asiakkaan tuntemisen, pakotteiden noudattamisen ja maksun tiedot -asetuksen valvontaan. Vuoden aikana kuudessatoista valvojan arviossa eri sektoreilla arvioitiin myös rahanpesun estämistä ja pakotteiden noudattamista. Rahanpesun estämisen tarkastuksia kohdennettiin luottolaitoksiin ja maksupalvelun tarjoajiin. Erityisesti maksun tiedot -asetuksen noudattamisen tarkastukset toivat uutta tietoa siitä, kuinka rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen vastaisen toimintaryhmän FATFin uusi suositus maksamisen läpinäkyvyydestä vastaa pitkien maksuketjujen selvittämisen tarpeeseen. Pakotteiden noudattamisen osalta vuoden aikana tehtiin kaksi tarkastusta ja lisäksi laaja teema-arvio, jonka toteutuksessa hyödynnettiin myös kaupallisen toimijan erityisosaamista. Teema-arvion tuloksia käsitellään osana jatkuvaa valvontaa kaikkien sen kohteena olleiden valvottavien kanssa.

Toimilupien ja rekisteröintien yhteydessä rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen estäminen sekä pakotteiden noudattaminen ovat edelleen rahanpesun estämisen toimiston vastuulla. Erityisesti uusien kryptovaratoimijoiden toimilupahakemukset ovat työllistäneet toimistoa merkittävästi.

Vuoden 2025 lopulla nousi selvitettäväksi ja myös mediaan Teboilin rahaliikenteen rajoittaminen Lukoiliin kohdistuvien pakotteiden vuoksi. Finanssivalvonta julkaisi aiheesta valvottavatiedotteen [Finanssivalvonta suositaa valvottavia tarkkaavaisuuteen Yhdysvaltojen 22.10.2025 pakotepäätöksen johdosta](#) sekä tilannetietoa verkkosivuillaan [Finanssivalvonnan kommentti Teboil-yrittäjien vetoomukseen \(päivitetty 22.12.2025\)](#)

Rahanpesun estämiseen valvontaan liittyvät ja tietyille valvottavasektorille toteutetut kertomusvuoden valvontatoimet on kerrottu kyseistä sektoria koskevassa luvussa.

ICT- ja kyberturvallisuuden valvontaa ohjasi DORA-sääntely

Asetusta finanssialan digitaalisesta häiriönsietokyvystä (DORA) alettiin soveltamaan 17. tammikuuta 2025. Asetus sääntelee kattavasti finanssivalvonnan valvottavien ICT- ja kyberriskien hallintaa. Finanssivalvonta päätti asettaa vaatimuksen toteuttaa uhkaperusteista tunkeutumistestausta turvallisuuden parantamiseksi 11 valvottavalle. Kevään 2025 aikana kerättiin myös ensimmäistä kertaa tiedot valvottavien tietorekistereistä, joihin on koottu valvottavien käyttämät kolmansina osapuolina toimivat ICT-palveluntarjoajat. Tiedot koostettiin unionin tasolla ja 19 kriittistä palveluntarjoajaa määritettiin loppuvuonna asetuksen mukaiseen valvontaan. Asetus muutti myös häiriöilmoitusten vaatimuksia.

Kertomusvuonna Finanssivalvonta liitti omaan sääntelykehikkoonsa Euroopan valvontaviranomaisten yhteiset ohjeet, jotka koskevat arviota laajavaikutteisten tieto- ja viestintätekniikkaan liittyvien poikkeamien aiheuttamista vuotuisista kokonaiskustannuksista ja -tappioista.

Sektorirajat ylittävät arviot ja stressitestit kyberresilienssistä ja tekoälyn käytöstä

Kyberresilienssin stressitesti

Kyberresilienssin stressitesti kohdistettiin pankki-, pääomamarkkina- ja vakuutussektoreille. Stressitesti toteutettiin teema-arviona ja siinä oli mukana yhteensä 12 merkittävää valvottavaa. Teema-arviossa arvioitiin, miten valvottavat toimisivat vakavassa, mutta uskottavassa kyberhäiriötilanteessa ja palautuisivat siitä. Stressitestin skenaariossa valvottavien kaikki varotoimet epäonnistuivat ja kyberhyökkäys aiheutti vakavia häiriöitä niiden tärkeimpien järjestelmien tietokantoihin. Stressitestissä ei siis arvioitu valvottavien kykyä estää kyberhyökkäyksiä ennalta, vaan niiden kykyä reagoida kyberhyökkäykseen ja palautua siitä. Arviointi tehtiin kyselyn vastausten ja valvottavien toimittamien asiakirjojen perusteella. Finanssivalvonta on antanut tulosten perusteella valvottavakohtaista palautetta.

Teema-arvio tekoälyn käytöstä finanssisektorilla

Finanssivalvonta selvitti tekoälyn käyttöä finanssisektorilla teema-arviolla kevään 2025 aikana. Teema-arvion tarkoituksena oli selvittää finanssisektorin toimijoiden tekoälyn käyttöä ja suunnitelmia Suomessa. Kerättyjä tietoja käytettiin myös EU:n tekoälyasetuksen (2024/1689) mukaisiin markkinavalvontatehtäviin valmistautumisessa. Tekoälyasetusta täydentävä lainsäädäntö tuli voimaan 1.1.2026.

ICT- ja kyberturvallisuuden valvontaan liittyvät ja tietyille valvottavasektorille toteutetut kertomusvuoden valvontatoimet on kerrottu kyseistä sektoria koskevassa luvussa.

Tutkintapyynnöt ja hallinnolliset sanktiot

Markkinoiden luotettavan toiminnan edellyttämä väärinkäytösten valvonta ja niihin puuttuminen on osa Finanssivalvonnan valvontatyön kokonaisuutta.

	2021	2022	2023	2024	2025
Tutkintapyyntö poliisille	8	5	8	18	12
Julkinen varoitus	1	2	1	-	1
Rikemaksu	-	2	1	1	-
Seuraamusmaksu	2	3	-	9	8

Finanssivalvonta julkistaa pääsääntöisesti ainoastaan lukumäärätiedot tehdyistä tutkintapyynnöistä, jotta poliisin esitutkinta ei vaarantuisi.

Hallinnollisia seuraamuksia annettiin laiminlyönneistä rahanpesun estämisen sääntelyn noudattamisessa, sijoitusneuvontaa ja sisäisen valvontajärjestelmän järjestämistä koskevan sääntelyn noudattamisessa sekä pankin operatiivisten riskien hallinnassa ja asiakkaiden vahvassa tunnistamisessa.

Lisäksi määrättiin seuraamusmaksu listayhtiön ilmoitusvelvollisuuden laiminlyönnistä sekä useampia seuraamusmaksuja johtohenkilöiden liiketoimi-ilmoitusten viivästymisistä ja laiminlyönneistä.

Hallinnollisia seuraamuksia koskevista päätöksistä valitettiin aiempia vuosia useammin.

Arvopaperimarkkinoiden tutkintatapaukset

	2021	2022	2023	2024	2025
Sisäpiiritiedon väärinkäyttö	65	88	145	156	127
Markkinoiden manipulointi	41	21	31	37	102
Tiedonantovelvollisuus; säännöllinen, jatkuva, julkistamisen lykkäys, liputus, ostotarjous ja ensimarkkinat	6	13	11	4	15
Muut	3	5	4	10	7
Tapauksia yhteensä	115	127	191	207	251

Kertomusvuonna Finanssivalvonta käsitteli aiempia vuosia enemmän arvopaperimarkkinoiden kaupankäyntiin ja tiedonantovelvollisuuteen liittyviä valvontatapauksia, joita oli yhteensä 251. Tutkintaa kohdennettiin markkinoiden manipulointiepäilyihin. Vastaavalla aikavälillä Finanssivalvonta vastaanotti markkinoilta 215 ilmoitusta epäilyttävistä liiketoimista tai toimeksiannoista. Epäilyilmoitusten lukumäärässä ei tapahtunut merkittävää muutosta. Finanssivalvonta käsitteli suuren osan ilmoituksista vuoden aikana, ja osan tutkinta jatkuu vuonna 2026.

Yhteistyö Euroopan keskuspankin ja eurooppalaisten valvontaviranomaisten kanssa

Finanssivalvonta on osa Euroopan yhteistä pankkivalvontamekanismia (Single Supervisory Mechanism, SSM). SSM koostuu eurojärjestelmään kuuluvien jäsenvaltioiden kansallisista toimivaltaisista viranomaisista ja Euroopan keskuspankista (EKP).

Finanssivalvonta kuuluu Euroopan finanssivalvontajärjestelmään, joka sisältää kolme viranomaista: Euroopan pankkiviranomaisen (EBA), Euroopan arvopaperimarkkinaviranomaisen (ESMA) ja Euroopan vakuutus- ja lisäeläkeviranomaisen (EIOPA).

Euroopan finanssivalvontajärjestelmään kuuluvat myös Euroopan keskuspankin yhteydessä toimiva Euroopan järjestelmäriskikomitea (ESRB) ja kansalliset valvontaviranomaiset. Lisäksi Finanssivalvonta tekee yhteistyötä valikoidusti kansainvälisillä foorumeilla.

Rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen estämisen teemoissa Finanssivalvonta tekee yhteistyötä Rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen vastaisen toimintaryhmän (FATF) ja vasta perustetun Euroopan unionin rahanpesun ja terrorismin rahoituksen estämisen valvontaviranomaisen (AMLA) kanssa.

Finanssivalvonnan työtä ohjaavat myös kansainvälisen valuuttarahaston IMF:n maa-arviot.

Euroopan keskuspankki EKP

EKP:n ja kansallisen valvojan yhteiset valvontaryhmät valvovat EKP:n valvonnassa olevia pankkeja vakiintuneen toimintamallin mukaisesti. Finanssivalvonta tekee valvontatyöstä noin 75 prosenttia ja EKP 25 prosenttia. Suomalaispankkien tarkastuksiin osallistuvat EKP:n ja muiden yhteiseen pankkivalvontamekanismiin (Single Supervisory Mechanism, SSM) kuuluvien maiden tarkastajat.

Finanssivalvonta hyödyntää EKP:n menetelmäkehitystä ja valvontakäytänteitä suoraan valvonnassaan olevien luottolaitosten valvonnassa. EKP kehittää valvontaan käytettäviä menetelmiä ja työkaluja, ja Finanssivalvonta osallistuu tähän työhön. EKP:n valvontaneuvosto johtaa yhteisen valvontamekanismin toimintaa ja tekee valvottavia koskevia päätöksiä.

Vuoden 2025 aikana EKP:n valvontaneuvoston ohjauksessa laadittiin konkreettisia ehdotuksia, miten valvonnassa voidaan huomioida yksinkertaistaminen. Raportti julkaistiin joulukuussa EKP:n sivuilla

https://www.bankingsupervision.europa.eu/ecb/pub/html/ssm.streamlining_supervision202512.en.html.

Ehdotukset sisältävät mm.

- päätöksentekoprosessien nopeuttamisen,
- sisäisten mallien nopeammat hyväksynät,
- stressitestauksen virtaviivaistamisen,
- nopeutetut päätösprosessit yksinkertaisissa omiin varoihin liittyvissä järjestelyissä,
- valvontaraportoinnin yksinkertaistamisen,
- kohdennetummat tarkastukset

Pankkivalvonnan muutoksista valtaosa voidaan toteuttaa omin voimin ilman sääntelymuutoksia, mikä nopeuttaa ehdotusten toimeenpanoa. Finanssivalvonta osallistui aktiivisesti raportin ja toimenpiteiden suunnitteluun useamman henkilön voimin.

Euroopan pankkiviranomainen EBA

Finanssivalvonta osallistuu EBA:n työhön päätöksenteossa hallintoneuvostossa ja sen pysyvissä komiteoissa. Finanssivalvonta on jäsenenä myös useissa näiden komiteoiden alaisissa työryhmissä, joissa valmistellaan EBA:lle osoitetut sääntelyhankkeet, varmistetaan yhtenäiset valvontakäytännöt ja analysoidaan finanssimarkkinoihin liittyviä riskejä.

Kertomusvuonna EBA:n toimintaan vaikutti merkittävästi EU-sääntelyn yksinkertaistamiseen ja hallinnollisen taakan vähentämiseen tähtäävä työ, joka heijastui kaikille toiminnan osa-alueille, niin sääntelyyn, valvontakäytäntöihin kuin raportointi- ja analysointityöhönkin.

Tärkeimpiä sääntelyhankkeita, joiden valmisteluun Finanssivalvonta osallistui, olivat edellisvuoden tapaan pankkien vakavaraisuussääntelyn uudistus, EU:n digitaalisen finanssistrategian täytäntöönpano sekä pankkien ESG-riskien valvontaan liittyvät hankkeet. Finanssivalvonta oli mukana myös EU:n laajuisen pankkien stressitestin toteuttamisessa ja stressitestin uudistamisesta koskevassa kehittämistyössä, samoin kuin pankeilta kerättävien tietovarastojen ja EBA:n analyysitoiminnan kehittämisessä sekä tekoälyyn liittyvien riskien kartoituksessa ja tekoälylainsäädännön vaikutusten arvioinnissa pankki- ja maksupalvelusektorin riskienhallintaan ja valvontaan.

Eurooppalainen vakuutus- ja lisäeläkeviranomainen EIOPA

Euroopan vakuutus- ja lisäeläkeviranomaisen (EIOPA) tehtävänä on pyrkiä suojelemaan yleistä etua edistämällä finanssijärjestelmän vakautta, tehokkuutta ja kestävyyttä unionin, kansalaisten ja yritysten eduksi. Tähän tehtävään pyritään edistämällä vakaata sääntelykehystä ja johdonmukaisia valvontakäytäntöjä, jotta voidaan suojella vakuutuksenottajien, eläkejärjestelmien jäsenten ja edunsaajien oikeuksia ja edistää kansalaisten luottamusta EU:n

vakuutus- ja lisäeläkealoihin. Vuosittain päätetään yhteiset valvonnan teemat, ja vuonna 2025 niitä olivat erilaiset riskiensäilytysteknikat kuten jälleenvakuutus sekä vakuutustuotteiden asiakkaalle tuottama lisäarvo suhteessa niiden hintaan.

Finanssivalvonta osallistuu EIOPAn päätöksentekoon sen hallintoneuvostossa ja johtokunnassa. Finanssivalvonta osallistuu myös EIOPAn komiteoiden sekä valikoiden niiden alaisten työryhmien työhön. Kertomusvuonna keskeisiä teemoja EIOPA-työssä olivat vahinko- ja henkivakuutusyhtiöiden vakavaraisuussäntelyn uudistukseen ja uuteen elvytys- ja kriisinratkaisudirektiiviin liittyvän alemman asteisen säntelyn valmistelu, kestävyysriskit sekä vakuutus- ja eläketurvan vajeet. Myös valvottavien hallinnollisen taakan ja raportointivelvollisuuden vähentämiseksi tehtiin merkittävää työtä. Digitalisaatiokehitykseen liittyen olivat esillä etenkin asiakkaansuojaan liittyvät näkökohdat.

Euroopan arvopaperimarkkinaviranomainen ESMA

Euroopan arvopaperimarkkinaviranomaisen (ESMA) tehtävänä on muun muassa finanssijärjestelmän eheyden ja vakauden turvaaminen, sijoittajien suojaaminen sekä yhtenäisten valvontakäytänteiden luominen. ESMalla on myös suoria valvottavia, kuten luottoluokittajat.

Finanssivalvonta osallistuu ESMAn päätöksentekoon sen hallintoneuvostossa ja johtokunnassa. Lisäksi Finanssivalvonta osallistuu ESMAn komiteoiden toimintaan joko puheenjohtajan tai jäsenen roolissa. Komiteoissa valmistellaan standardeja ja ohjeita sekä tulkintakäytäntöjä laajasti pääomamarkkinoille. Lisäksi komiteoissa valmistellaan esimerkiksi sijoitustuotteita koskevia varoituksia. Valvontavuoden aikana ESMA ja kansalliset valvontaviranomaiset valmistautuivat muun muassa eurooppalaisen keskitetyn yhteyspisteen (ESAP) käyttöönottoon, tekivät yhteistoimia raportointivelvollisuuksien yksinkertaistamiseen ja hallinnollisen taakan vähentämiseen sekä tiivistä valvontayhteistyötä muun muassa kryptovarapalvelun tarjoajien toimilupa-arvioinnissa.

ESMAN, EBAn ja EIOPAn valmistautuminen yhteisarviointiin riippumattomuudesta

ESMA, EBA ja EIOPA valmistautuivat yhdessä myös ESOjen ensimmäiseen yhteisarvioon toimivaltaisten viranomaisten riippumattomuudesta, joka kohdistuu vuoden 2026 aikana kuuteen kansalliseen valvojaan. Finanssivalvonta ei ole kohteena tässä ensimmäisessä arviossa, jossa arvioidaan valvojan riippumattomuutta suhteessa valtion hallitukseen ja valvottuun sektoriin sekä tämän rahoitusmallia ja resurssien riittävyyttä.

Euroopan järjestelmäriskikomitea ESRB

Euroopan järjestelmäriskikomitea ESRB seuraa ja arvioi koko Euroopan talousalueen (ETA) rahoitusjärjestelmän vakautta uhkaavia järjestelmäriskejä. Tarvittaessa ESRB antaa varoituksia ja suosituksia riskien ehkäisemiseksi tai pienentämiseksi. Finanssivalvonta osallistuu ESRB:n työhön neuvoa-antavan teknisen komitean (Advisory Technical Committee, ATC) ja sen alaisten työryhmien kautta sekä päätöksentekoon ESRB:n hallintoneuvostossa. Finanssivalvonta informoi ESRB:tä säännöllisesti makrovakauspäätöksistään EU:n luottolaitosdirektiivin vaatimusten mukaisesti.

Kertomusvuoden aikana ESRB arvioi ETA-alueen rahoitusjärjestelmän riskejä ja näissä tapahtuneita muutoksia sekä tapahtumien edellyttämiä politiikkatoimia, kehottaen myös EU- ja kansallisia viranomaisia toimenpiteisiin. Lisäksi ESRB pyrki edistämään EU:n säästämis- ja sijoitusunionin toimeenpanoa, arvioi krypto-, vakaavaluuttoihin ja monitoimisiin krypto-omaisuuden välittäjiin sekä finanssitoimintaan (pl. pankkitoiminta) liittyviä riskejä.

Finanssivalvonta osallistui ESRB:n kolmansien maiden usean liikkeeseenlaskijan vakaavaluuttajärjestelyjä (StableCoin) koskevien suositusten valmistelutyöhön. Suositusten tarkoitus on vähentää EU:n ja kolmansien maiden yhteisiin vakaavaluuttajärjestelyihin liittyviä rahoitusvakauriskejä. ESRB:n neuvoa-antava tieteellinen komitea (Advisory Scientific Committee, ASC) julkaisi raporttinsa tekoälyn käyttöön liittyvistä järjestelmäriskeistä.

Rahanpesun estämisen viranomaisen AMLA

Euroopan Unionin uusi rahanpesun torjuntaviranomaisen AMLA käynnisti toimintansa vuoden 2025 aikana, kun AMLAn johtaja ja johtokunta valittiin. Vuonna 2025 AMLA piti hallintoneuvoston (General Board) kokouksia sekä valvojien kokoonpanossa että yhteisessä kokoonpanossa rahanpesun selvittelykeskusten kanssa.

Finanssivalvonta osallistuu AMLAn päätöksentekoon ja sen valmisteluun hallintoneuvostossa, komiteoissa ja työryhmissä. Finanssivalvonnan näkökulmasta AMLAn työskentely painottui vuonna 2025 säädösvalmisteluun. Säädöksiä valmistellaan useissa työryhmissä, joista kahteen Finanssivalvonta osallistui. Uuden viranomaisen toiminta muotoutui vuoden aikana, ja uusia työryhmiä ja komiteoita perustettiin asioiden valmistelua varten.

Rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen vastainen toimintaryhmä FATF

Rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen vastainen toimintaryhmä FATF tekee Suomen rahanpesun estämisen maa-arvioinnin vuonna 2027. Vuoden 2025 aikana Finanssivalvonnassa aloitettiin valmistautuminen maa-arviointiin kahdella analyysillä sen vaatimusten vastaavuudesta: teknisen soveltuvuuden arvioinnilla ja tehokkuuden arvioinnilla. Näiden molempien tuloksia käytetään hyväksi valmisteltaessa vuonna 2026 toimenpiteitä, joilla varmistetaan FATFin suositusten noudattaminen ja mahdollisimman hyvä torjuntatoimien tehokkuus.

Lisäksi Finanssivalvonnan henkilöstöä on osallistunut muiden maiden maa-arviointeihin ja FATFin työskentelyyn.

Kansainvälinen valuuttarahasto IMF

Kansainvälinen valuuttarahasto IMF arvioi säännönmukaisesti jäsenmaidensa talouden näkymiä ja riskejä sekä rahoitusjärjestelmän vakautta. IMF vierailee vuosittain myös Suomessa osana maaseurantaansa (ns. artikla IV-konsultaatio). Vierailuidensa yhteydessä IMF tapaa laajalti mm. kotimaisia viranomaisia, rahoituslaitoksia sekä tutkimuslaitoksia ja keskustelee Suomen taloudesta ja rahoitusmarkkinoista. IMF tapaa vuosittaisen vierailunsa yhteydessä myös Finanssivalvonnan johtoa ja asiantuntijoita. IMF julkaisee konsultaation päätteeksi lausunnon Suomen talouden ja rahoitusmarkkinoiden tilasta. IMF:n lausunnossa ja myöhemmin julkaistavassa kattavammassa raportissa on tyypillisesti myös suosituksia Suomen rahoitusjärjestelmän vakauden vahvistamiseksi tai varmistamiseksi.

Kertomusvuonna julkaistun IMF:n lausunnon mukaan Suomen rahoitusjärjestelmän häiriönsietokyky on vahva, mutta järjestelmässä on edelleen haavoittuvuuksia, joita aiheuttavat muun muassa kiinteistömarkkinoiden ja rakennussektorin heikkous, kotitalouksien korkea velkaantuneisuus sekä pankkien merkittävät rajat ylittävät kytkökset erityisesti muihin Pohjoismaihin. Suomen ja muiden Pohjoismaiden rahoitusjärjestelmien ja talouksien voimakkaan kytkeytyneisyyden vuoksi IMF suositteli Suomen rahoitusjärjestelmän vakautta koskevan arvioinnin (Financial Sector Assessment Program, FSAP) yhteydessä vuonna 2023, että Finanssivalvonta ja Suomen Pankki pyrkisivät koordinoimaan ja toteuttamaan yhteisen stressitestiharjoituksen muiden Pohjoismaiden kanssa. Hankkeen edistämiseksi vuoden 2024 lopussa perustettiin Finanssivalvonnan vetämä, Pohjoismaiden ja Baltian maiden valvontaviranomaisten ja keskuspankkien asiantuntijoista koostuva stressitestityöryhmä. Työryhmä aloitti

kertomusvuonna yhteisen stressitestiharjoituksen valmistelun laatimalla selvityksen Pohjoismaiden ja Baltian maiden pankkisektorien välisestä kytkeytyneisyydestä ja yhteisistä haavoittuvuuksista sekä kartoittamalla käytännön vaihtoehtoja varsinaisen stressitestin toteuttamiseksi. Stressitesti on tarkoitus toteuttaa vuonna 2026.

Suomen rahoitusjärjestelmän haavoittuvuuksien vuoksi IMF suositteli, että rahoitusjärjestelmän rakenteellisten haavoittuvuuksien vuoksi asetettu järjestelmäriskipuskurivaatimus sekä nykyiset luotonottajiin kohdistuvat makrovakaussäädökset, kuten enimmäisluototussuhde ja enimmäistakaisinmaksuaika, pidettäisiin ennallaan. Lisäksi IMF suositteli asettamaan muuttuvan lisäpääomavaatimuksen positiiviselle tasolle, vaikka rahoitusjärjestelmän suhdanneluonteiset haavoittuvuudet eivät olisi erityisen koholla. Puskurilla voitaisiin vahvistaa rahoitusjärjestelmän häiriönsietokykyä ja turvata rahoituksen välittymistä talouden tai rahoitusmarkkinoiden vakavissa häiriötilanteissa. Myös Finanssivalvonta kannattaa muuttuvan lisäpääomavaatimuksen ns. positiivisen neutraalitason mahdollistamista lainsäädännössä.

IMF suositteli myös tulosidonnaisten luotonottajiin kohdistuvien makrovakaussäädösten, kuten velka-tulosuhteen ja velanhoitomenojen ja tulojen suhteen, lisäämistä lainsäädäntöön. Myös Finanssivalvonta on jo pitkään kannattanut ja suositellut tulosidonnaisten makrovakaussäädösten käyttöönottoa esimerkiksi kotimaisten ja eurooppalaisten sääntelykehityshankkeiden yhteydessä. IMF myös korosti, että Finanssivalvonnalla tulisi jatkossakin olla selkeä, rahoitusjärjestelmän vakauden turvaamiseen perustuva makrovakaussäädöksiin liittyvä mandaatti.

6 Riskienhallinta

Riskienhallinta tukee ennakoivaa johtamista sekä auttaa Finanssivalvontaa saavuttamaan strategiset ja toiminnalliset tavoitteensa hallitulla ja hyväksytyllä riskitasolla.

Finanssivalvonnan johtokunta valvoo riskienhallinnan rakenteen toimivuutta saamiensa raporttien pohjalta sekä vahvistaa johtajan esityksestä riskienhallintamallin. Johtaja vastaa riskienhallinnan käytännön järjestämisestä, resursoinnista sekä säännönmukaisesta raportoinnista johtokunnalle. Riskienhallinta- ja compliance -toiminnot raportoivat suoraan johtokunnalle.

Finanssivalvonnan osastot ja yksikkö (ensimmäinen linja) vastaavat oman toimintansa operatiivisten riskien hallinnasta, arvioinnista ja raportoinnista.

Toisen linjan muodostavat riskienhallintatoiminto ja säännösten noudattamista valvova toiminto (compliance-toiminto). Finanssivalvonnan riskienhallinta- ja compliance-toiminnot toimivat hierarkkisesti tasolla, joka tarjoaa riippumattoman toimivallan ja painoarvon tehtäviensä suorittamiseen sekä pääsyn kaikkiin valvontatehtäviensä kannalta tarvittaviin tietoihin. Finanssivalvonnan johtokunta nimittää johtajan esityksestä Risk Officerin sekä Compliance Officerin. Finanssivalvonnassa Compliance Officerin ja Risk Officerin tukena toimii compliance-verkosto sekä riskienhallinnan verkosto.

Riskienhallinnan toimenpiteet

Kertomusvuoden aikana Finanssivalvonta tarkensi yleisen tason riskejä ja täsmensi niiden hallintakeinoja. Geneerisiä riskejä tarkennettiin todellisiin riskeihin, hallintakeinoista saatiin astetta konkreettisempia ja tällöin voitiin paremmin todentaa ovatko hallintatoimet vaikuttaneet riskiin halutulla tavalla.

Compliance-toiminta kehitti Finanssivalvonnan virkamiehille koulutuskokonaisuuden, selkeytti keskeisiä ohjeistuksia ja niiden löydettävyyttä, lisäsi compliance-tukea esihenkilöille sekä valmisteli tulevan karenssisääntelyn ja riippumattomuusvaatimusten voimaantuloa.

Operatiivisten riskien kartoituksen perusteella Finanssivalvonnan keskeiset operatiiviset riskit liittyivät compliance-riskeihin, luottamuksellisen tiedon käsittelyyn ja tietojärjestelmäriskeihin.

Sisäinen tarkastus

Suomen Pankin sisäinen tarkastus tuottaa Finanssivalvonnan tarvitsemat sisäisen tarkastuksen palvelut. Tämä on osa Finanssivalvonnan toimintavarmuuden kolmea puolustuslinjaa.

Sisäinen tarkastus raportoi toiminnastaan suoraan Finanssivalvonnan johtokunnalle ja toissijaisesti Finanssivalvonnan johtajalle sekä johtoryhmälle.

Vuonna 2025 sisäinen tarkastus toteutti kolme kansallista Finanssivalvontaan kohdistunutta tarkastusta sekä yhden tarkastuksen Euroopan keskuspankin ja yhteisen valvontamekanismin (EKP/YVM) puitteissa. Lisäksi sisäinen tarkastus toteuttaa vuosittain kansallisten sekä EKP/YVM-tarkastusten seurantatarkastukset.

7 Finanssimarkkinoilla toimivien vuotuinen kuuleminen

Säännöllinen finanssimarkkinoilla toimivien vuotuinen kuuleminen on Finanssivalvonnan johtokunnan lakisääteinen tehtävä, joka tukee Finanssivalvonnan toiminnan kehittämistä. Finanssivalvonta järjesti kuulemisen paneelimuotoisena huhtikuussa.

Kuulemisessa pidettiin hyvänä muun muassa Finanssivalvonnan strategista linjausta kohti ennakoitavaa valvontaa ja toimivaa keskusteluyhteyttä.

Kuulemisessa toivottiin, että Finanssivalvonta olisi aktiivisesti mukana sääntelyn keventämisessä kansallisessa ja eurooppalaisessa sääntelytyössä ja pyydettiin, että Finanssivalvonta huomioisi makrovakauspäätöksenteossään vaateiden monimutkaisuudet ja päällekkäisyydet. Kannustettiin aktiiviseen osallistumiseen eurooppalaisessa sääntelytyössä sekä kansallisten erityispiirteiden huomioimiseen. Esitettiin välttämään kansallista lisäsääntelyä ja ettei tehtäisi kansallisesti tiukempia tulkintoja kuin mitä EU-sääntely edellyttää. Pyydettiin varmistamaan Finanssivalvonnan riippumattomuus osallistuttaessa sääntelytyöhön.

Kuulemistilaisuudessa pyydettiin, että digitalisaation myötä ilmenevissä huijauksissa tehtäisiin enemmän viranomaisten välistä yhteistyötä Suomessa ja Pohjoismaissa. Pyydettiin, että Finanssivalvonnan resursseja voisi olla enemmän EKP:n valvontatyössä sekä varmistamaan riittävät viranomaisresurssit peruspankkipalveluiden turvaamiseksi. Kannustettiin lisäämään avoimuutta valvontakäytänteistä ja valvonnan tuloksista informoitaessa.

Todettiin kuitenkin, että avoimuus ei saisi vaarantaa finanssimarkkinoiden häiriönsietokykyä. Toimijat toivoivat toimilupaprosessien, tarkastusten ja väärinkäytöstutkintojen läpimenoprosessien nopeuttamista.

Kuulemisessa pyydettiin, että peruspankkipalvelut olisi turvattava kohtuuhintaisina. Toivottiin, että laajoihin selvityspyyntöihin annettaisiin enemmän vastausaikaa. Lisäksi pyydettiin harkitsemaan ennakkoratkaisujen antamista valvonta-asioissa.

Finanssivalvonnan huomiot kuulemisessa saatuun palautteeseen

Finanssivalvonta osallistuu finanssialan sääntelyn yksinkertaistamistyöhön foorumeilla, joissa Finanssivalvonta on mukana (erityisesti ESAt ja EKP). Tässä työssä pyritään vaikuttamaan myös makrovakaussäätelykehikon yksinkertaistamiseen, mikä edesauttaa myös mahdollisten päällekkäisten vaatimusten karsimista eri viranomaisten välillä.

Finanssivalvonta on jo huomionnut toiminnassaan kansalliset erityispiirteet eurooppalaisen sääntelytyöhön ja EKP:n pankkivalvontaan osallistuessaan. Eurooppalaiseen sääntelytyöhön osallistumisessa tehdään tiukkaa priorisointia, jotta saadaan turvattua varsinaisen valvontatyön resursointi. Kattavampi vaikuttaminen sääntelyn sisältöön jo riittävän varhaisessa vaiheessa edellyttäisi kuitenkin suurempaa panosta kuin mitä tällä hetkellä voidaan siihen osoittaa.

Kertomusvuonna Finanssivalvonnan prioriteettina sääntelytyössä oli eurooppalaisen sääntelyn yksinkertaistamiskehitykseen vaikuttaminen. Tänä vuonna toiminnassa otetaan huomioon vastaava tarve kotimaisessa sääntelyssä mukaan lukien Finanssivalvonnan oma sääntely ja tulkinnat.

Finanssivalvonnan sääntelytyö perustuu aina valvonnallisiin tavoitteisiin ja sitä tehdään sidosryhmistä riippumattomasti. Kunkin ESan hallintoneuvoston eli päättävän elimen toimintaa sääntelee lisäksi Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus.

Finanssivalvonta tekee yhteistyötä mm. Traficomin kyberturvallisuuskeskuksen kanssa kyberturvallisuuden edistämiseksi ja pitää yllä keskustelua maksamisen huijauksista ja petoksista pohjoismaisilla valvojafoorumeilla. Finanssivalvontaa vaihtaa tietoja pohjoismaisten valvojien kanssa huijausten torjumisessa hyödyllisiksi havaituista keinoista.

Finanssivalvonnan tavoitteena on kokonaisresursoinnin pitäminen nykyisellä tasolla. Valvontaa kohdennetaan valvonnan eri osa-alueille ja valvottavaryhmiin riskiperusteisesti.

Finanssivalvonnan strategian tavoitteena on valvonnan vaikuttavuuden ja toiminnan näkyvyyden lisääminen. Liikesalaisuudet ja valvonnan tulosten julkaisun vaikutukset finanssimarkkinoiden häiriönsietokykyyn arvioidaan huolellisesti ja tarvittaessa pyydetään niihin näkemystä myös valvottavilta.

Finanssivalvonnan voimakkaalla panostuksella digikehitykseen tehostetaan toimintaa, mikä tulee nopeuttamaan eri prosessien läpimenoaikoja.

Finanssivalvonta seuraa peruspankkipalveluiden hinnoittelua vuosittaisessa peruspankkiselvityksessään. Perusmaksupalveluita koskevan sääntelyn väljyys ja tulkinnanvaraisuus tekevät kohtuullisuuden arvioinnista ja siihen puuttumisesta haasteellista. Finanssivalvonnan toimivaltaan ei toisaalta kuulu määrittää yksittäisten palveluiden hintatasoa.

Finanssivalvonta kiinnittää jatkossa huomiota vastausajan pituuteen tavallista laajemmissa selvityspyynnöissä. Finanssivalvontaa koskeva sääntely ei mahdollista ennakkoratkaisujen antamista.

8 Pankkivaltuuston kertomus vuodelta 2024

Vuotta 2024 koskevassa kertomuksessaan pankkivaltuusto kehotti Finanssivalvontaa seuraaviin toimiin:

Seuraamaan avoimien kiinteistörahasojen toimintaa ja niiden vaikutusta markkinoiden toimintaan.

Finanssivalvonta kehotti avoimien kiinteistörahasojen hoitajia kiinnittämään erityistä huomiota rahastojen omistamien kiinteistöjen arvostukseen (arvonmäärittelyyn). Kiinteistörahasojen varojen arvostus poikkeaa huomattavasti esimerkiksi osake- tai korkorahastojen sijoituskohteiden varojen arvostuksesta. Kiinteistöille ei ole saatavilla jatkuvasti ajantasaista markkina-arvoa vastaavasti kuin esimerkiksi listatuille osakkeille. Varojen arvostuksen merkitys korostuu avoimissa kiinteistörahasoissa. Jos rahaston omistamien kiinteistöjen arvoa ei ole määritetty asianmukaisesti, osuudenomistajien tasapuolinen kohtelu voi vaarantua.

Finanssivalvonnan näkemyksen mukaan avoimien kiinteistörahasojen hoitajien tulee kiinnittää erityistä huomiota arvostuksen johdonmukaisuuteen, riippumattomuuteen ja kiinteistöjen hinta-arvioille tehtäviin tarkistuksiin.

Finanssivalvonta sai valmiiksi kolme tarkastusta liittyen avoimien kiinteistörahasojen varojen arvostuksen järjestämiseen. Tarkastuksien havainnot liittyivät rahastojen varojen arvostuksen riippumattomuuteen, luotettavuuteen ja johdonmukaisuuteen.

Jatkamaan toimintaansa, jolla varmistetaan, että rahanpesun estäminen on riittävän tehokasta.

Vuonna 2025 Finanssivalvonta toteutti rahanpesun estämisen valvontaa riskiperusteisesti hyväksytyn strategian mukaisesti. Strategian toteuttamisessa keskeisessä asemassa ovat riskien arvioiminen, tiedottaminen ja ohjeistus sekä varsinainen valvontatoiminta mukaan luettuna tarkastusten jälkitoimet kuten sanktiot. Kaikkien näiden yhteisellä vaikutuksella toteutetaan kokonaisvaltaisesti rahanpesun estämistä.

Rahanpesun estämisen ja pakotteiden noudattamisen menettelytapavalvonnassa tarkastusten määrä on vakiintunut viiteen tarkastukseen.

Muita valvonnallisia toimia olivat teema-arviot, valvojan arviot ja jatkuvan valvonnan tapaamiset. Teema-arvioissa käsiteltiin korkeariskisten asiakkaiden aiheetonta pankkipalveluiden rajoittamista (ns. de-risking) ja pakotteiden noudattamisen teknisiä valmiuksia. Valvojan arvioissa rahanpesun estämisen toimia arvioidaan laajasti valvottavien toimittaman materiaalin perusteella. Jokaisen arvion perusteella voidaan määrätä velvoitteita tai antaa suosituksia. Rahanpesun estämisen toimia arvioitiin 16 valvojan arviossa ja kaikissa määrättiin valvottavalle lisätoimia.

Finanssivalvonta oli vuoden aikana yhteydessä yli kuuteenkymmeneen valvottavaan rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen valvontatoimenpiteiden kautta. Lisäksi valvonnassa harjoitettiin kansainvälistä yhteistyötä.

Käyttämään toimivaltansa puitteissa käytettävissä olevia keinoja niin, että pankit tehostavat toimintaansa pankkihuijausten estämiseksi.

Finanssivalvonta julkaisi suosituksia, joiden tavoitteena on parantaa verkko- ja mobiilipankkien sekä verkkomaksamisen turvallisuutta Suomessa. Suositukset keskittyivät erityisesti tilisiirtomaksujen turvarajoihin, maksamisen kontrollien parantamiseen ja petosmonitoroinnin kehittämiseen. Suositukset perustuvat Finanssivalvonnan keväällä 2025 tekemään seuranta-arvioon, jossa selvitettiin luottolaitosten verkkomaksamisen turvallisuuteen liittyviä kontrolleja ja prosesseja.

Finanssivalvonta suosittaa pankkeja muun muassa kehittämään turvallisuuskontrolleja niin, että käyttäjällä olisi mahdollisuus asettaa nykyistä monipuolisemmin turvarajoituksia tekemiinsä tilisiirtopohjaisiin maksuihin. Uuden pikamaksamisasetuksen säädösten mukaisesti luottolaitosten on tarjottava palvelu, jossa asiakas voi itse asettaa maksu- tai päiväkohtaisen euromääräisen rajan pikamaksuille, mutta olisi hyvä, jos ne tarjoaisivat turvarajat sekä maksu- että päiväkohtaisesti tilipohjaisille maksuille myös normaaleissa tilisiirroissa. Lisäksi Finanssivalvonta suosittaa, että luottolaitos asettaisi tilisiirtopohjaisille maksuille oletusarvona maksu- ja päiväkohtaisen eurorajan, jos asiakas ei ole sitä itse tehnyt.

Finanssivalvonta kehotti kaikkia pankkeja parantamaan muita maksamisen turvallisuuteen liittyviä kontrolleja, kuten viiveiden asettamista tai muuta turvallisuuskontrollia uuden tunnistussovelluksen asentamisen yhteydessä, ja lisävahvistuksen pyytämistä maksuissa, joissa pankin monitorointi epäilee petollista maksua.

Finanssivalvonta suosittelee myös, että reaaliaikaisessa petosmonitoroinnissa pankit hyödyntäisivät entistä tehokkaammin asiakkaan käyttäytymiseen perustuvia tekijöitä, kuten aiempaa maksuhistoriaa, poikkeavaa tapahtuma-aikaa tai maksajan sijaintipaikkaa. Tällainen analyysi auttaa tunnistamaan poikkeavat maksutapahtumat ja reagoimaan niihin nopeasti ennen kuin vahinkoa ehtii syntyä.

Finanssivalvonnan seuranta-arvioon vastasi kymmenen toimijaa, joiden käytännöt ja prosessit vaihtelivat jonkin verran. Useimmat kertoivat, että petostentorjunta on yhtiössä tällä hetkellä yksi pääprioriteeteista, ja kaikki totesivat lisänneensä tiedotusta, koulutusta ja resursseja petosten torjuntaan. Kaikki vastanneet pitivät tärkeänä, että lainsäädäntöä muutettaisiin niin, että tiedonjako olisi nykyistä helpompaa eri toimijoiden kesken. Lisäksi toivottiin, että verkkopalveluiden ja somealustojen sekä operaattoreiden vastuuta petosten torjunnassa vahvistettaisiin.

Finanssivalvonta varoitti myös lisääntyneistä sijoitushuijauksista. Finanssivalvonta kehotti sijoittajia varovaisuuteen erityisesti, jos heitä lähestytään odottamattomilla sijoitustarjouksilla tai -vinkeillä. Sijoituspalveluja voi tarjota vain toimiluvallinen sijoituspalveluyritys tai pankki sekä lisäksi joidenkin sijoituspalvelujen osalta niihin toimiluvallinen rahastoyhtiö tai vaihtoehtorahaston hoitaja. Sijoittajan on aina syytä varmistaa Finanssivalvonnan verkkosivuilta palveluntarjoajan toimilupa tai ilmoitus, tai mikäli kyseessä on ulkomainen palveluntarjoaja, vaihtoehtoisesti kyseisen valtion valvojan verkkosivuilta.

Finanssivalvonta ylläpitää verkkosivuillaan varoituslistaa sen tietoon tulleista huijauksista ja luvattomista palveluntarjoajista.

Vaikuttamaan siihen, että sääntelyllä ei aiheettomasti vaikeuteta pienten ja keskisuurten yritysten rahoituksen saatavuutta.

Pienyritysten rahoituksen saatavuuden vaikeutumisesta ovat kertoneet viestit, joiden mukaan pankit perustavat kielteisen luottopäätöksensä helposti yrittäjän epäsäännöllisiin tuloihin ja vetoavat positiivisen luottotietorekisterin tietoihin. Finanssivalvonta on valvottaville antamassaan ohjeistuksessa todennut, että luottopäätöksen on perustuttava kattavaan luottoanalyysiin, jossa positiivinen luottotietorekisteri on vain yksi tiedonlähde.

Finanssivalvonta pitää tärkeänä, että sääntely tukee rahoitusmarkkinoiden toimivuutta eikä muodostu esteeksi yritysten kasvulle ja investoinneille. Pienten ja keskisuurten yritysten rahoituksen saatavuus on olennainen osa talouden dynamiikkaa, ja siksi luotonmyöntökäytäntöjen tulee olla tasapainossa riskienhallinnan ja rahoituksen saavutettavuuden välillä. Finanssivalvonta kiinnittää valvonnassaan huomiota siihen, että pankkien toimintatavat eivät johda perusteettomaan luotonannon rajoittamiseen, vaan että päätöksenteko perustuu monipuoliseen ja tapauskohtaiseen arvioon. Lisäksi Finanssivalvonta seuraa aktiivisesti sääntelyhankkeita ja tuo esiin näkökulmia, joilla varmistetaan, että uudet velvoitteet eivät kohtuuttomasti lisää hallinnollista taakkaa tai heikennä yritysten mahdollisuuksia saada peruspankkipalveluja ja rahoitusta.

Euroopan pankkiviranomaisen EBAn vuoden 2025 työohjelmassa keskityttiin EU-pankkipaketin toimeenpanoon, sääntelyn yhdenmukaistamiseen ja riskiperusteisen vakauden vahvistamiseen. Näitä toimia toteutetaan siten, että ne tukevat kestävää taloutta ja rahoitusmarkkinoiden toimivuutta ilman, että ne tarpeettomasti rajoittavat pienten ja keskisuurten yritysten rahoituksen saatavuutta. Finanssivalvonta korosti vuonna 2025 muun muassa pankkien tarkempaa luottoriskistrategian ja riskimittareiden määrittelyä sekä kerättävien tietojen kattavuutta luotonmyönnössä, joilla kaikilla luodaan selkeät puitteet hallitulle riskinotolle. Tarkempien tietojen kerääminen laina-asiakkailta auttaa pankkeja tunnistamaan matala- ja korkeariskiset hankkeet sekä parantaa pankkien kykyä hinnoitella luotot riskiperusteisesti. Sen pohjalta pankit kykenevät myöntämään rahoitusta myös hankkeille, joissa on korkeampi riskitaso sen sijaan, että vaillinaisilla tiedoilla jättäisivät luoton myöntämättä. Kun pankit tunnistavat riskit paremmin ja hinnoittelevat luotot riskiperusteisesti, ne voivat tietoisesti päättää rahoittaa myös korkeamman riskin hankkeita. Tämä parantaa myös pienten ja keskisuurten yritysten rahoituksen saatavuutta. Sääntelyllä tulee varmistaa, että menettelyt tukevat harkittua riskinottoa sen sijaan, että ne tarpeettomasti rajoittavat luotonantoa.

Pelkästään valvonta tai sääntely eivät selitä yritysten lainansaannin vaikeutumista Suomessa. Lainansaantiin ovat vaikuttaneet ennemminkin muut tekijät, kuten heikot talousnäkymät ja taloussuhdanteen epävarmuus, jotka ovat lisänneet pankkien riskitietoisuutta. Pankkien omat riskienhallintakäytännöt ovat todennäköisesti tiukentuneet, mukaan lukien vakuusvaatimukset ja maksukyvyyn arviointi.

Varmistamaan käytettävissä olevilla keinoillaan, että peruspankkipalvelut turvataan ja että myös ne asiakkaat, jotka eivät käytä digitaalisia palveluita, pystyvät hoitamaan pankkiasiointinsa kohtuullisilla kustannuksilla.

Finanssivalvonta tekee vuosittain peruspankkipalveluselvityksen, jolla se arvioi peruspankkipalveluiden saatavuutta ja hinnoittelua. Selvityksen tavoitteena on varmistaa, että asiakkaiden oikeus luottolaitoslaisla määriteltyihin peruspankkipalveluihin toteutuu. Arvioinnissa tarkastellaan muun muassa konttori- ja käteisjakeluverkoston laajuutta sekä palveluiden hinnoittelua.

Vuotta 2024 koskevassa selvityksessä tarkasteltiin aiempia vuosia laajemmin digipalveluiden käyttöä, konttoriverkoston muutoksia sekä pankkien hinnoittelukäytäntöjä. Finanssivalvonnan arvion mukaan asiakkaiden oikeus peruspankkipalveluihin toteutui vuonna 2024 kokonaisuutena tarkastellen asianmukaisesti.

Valtaosa pankkien asiakkaista hoitaa pankkiasioinnin digitaalisesti. Tilastokeskuksen mukaan digitaalisten palveluiden käyttö vähenee merkittävästi vasta yli 75-vuotiaiden ikäluokassa. Finanssivalvonta pitää kuitenkin edelleen tärkeänä, että pankit tarjoavat aktiivisesti digitukea ja neuvontaa sekä auttavat asiakkaita varautumaan ikääntymisen tuomiin muutoksiin.

Konttoreiden ja automaattien määrä laski edelleen vuonna 2024, mikä on voinut heikentää konttoripalveluiden ja käteisen saatavuutta paikallisesti. Käteispalveluita oli kuitenkin tarjolla koko konttorin aukioloajan useammasta konttorista kuin edellisenä vuonna.

Peruspankkipalveluiden hintataso pysyi pääosin ennallaan. Pankkiasiointi oli edellisvuosien tapaan merkittävästi edullisempaa asiakkaille, jotka kykenevät hoitamaan asioinnin digitaalisten palvelukanavien kautta. Suurin osa pankkien asiakkaista ei kuitenkaan maksa niin sanottuja listahintoja, sillä pankeilla on käytössä alennuksia ja palvelupaketteja. Finanssivalvonta katsoo, että pankkien on kiinnitettävä erityistä huomiota digitaalisia palveluja käyttämättömien asiakkaiden hinnoittelun tasoon. Finanssivalvonta pitää asiakkaiden yhdenvertaisuutta edistävänä hyvänä käytäntönä sitä, että osa pankeista tarjoaa vamman tai muun vastaavan syyn vuoksi digitaalisten palveluiden käyttöön kykenemättömille asiakkaille peruspankkipalvelut vastaavaan hintaan kuin digitaalisia palveluita käyttäville asiakkaille.

Vuoden aikana Finanssivalvonta osallistui aktiivisesti valtiovarainministeriön vetämään peruspankkipalveluiden saatavuutta ja käytettävyyttä käsittelevään työryhmään, jonka loppuraporttia odotetaan tammikuussa 2026. Lisäksi Finanssivalvonta toteutti pankkien verkkosivuilla peruspankkipalveluista annettavia tietoja koskevan arvioinnin, jota on avattu tarkemmin ”Luottolaitoksiin ja maksupalveluihin tehdyt teema-arviot, analyysit ja muut selvitykset” -osiossa.

9 Arvio valvonnan muutoksista ja valvontamaksuista vuonna 2026

Arvio valvonnan muutoksista

Vuonna 2026 merkittävä valvontavastuun muutos on kuluttajaluotonvälittäjien ja uusien kuluttajaluotonmyöntäjien valvonnan siirtyminen Finanssivalvonnalle.

Finanssimarkkinoiden toimintaympäristöön liittyvät riskit ovat edelleen poikkeuksellisen korkealla erityisesti geopolitiittisen tilanteen ja kansainvälisen kaupan mahdollisten häiriöiden takia. Valvonnassa on varauduttu odotettua heikompiin sekä äärimmäisiin talous- ja markkinahäiriöihin, vaikka valvottavien vakavaraisuus ja maksuvalmius ovat toistaiseksi pysyneet hyvinä. Vaikka valvontaa suunnitellaan sekä vuositasolla että pidemmällä aikavälillä, Finanssivalvonta kykenee muuttamaan suunnitelmiaan tilanteiden muuttuessa, kuten on aiemmin tehty koronapandemian ja Venäjän hyökkäyssodan aikana.

Arvio valvontamaksukertymästä

Valvottavien lukumäärä kasvaa vuonna 2026, kun kuluttajaluotonvälittäjät ja -myöntäjät siirtyvät Finanssivalvonnan valvontaan uusiksi maksuvelvollisten ryhmiksi. Päätoimisten luotonvälittäjien määräksi on arvioitu 20–50 toimijaa. Lisäksi sivutoimisia luotonvälittäjiä arvioidaan olevan kymmeniä tai satoja ja sivutoimisia luotonmyöntäjiä enintään joitakin kymmeniä. Näiden uusien valvottavien lopullinen määrä tarkentuu viimeistään syksyllä 2026.

Kuluttajaluotonvälittäjien ja -myöntäjien maksamien valvontamaksujen kokonaissumma on arviolta noin 0,5 miljoonaa euroa.

Vuonna 2026 valvontamaksuja kerätään noin 47,0 miljoonaa euroa, mikä on noin kuusi prosenttia enemmän kuin vuonna 2025. Valvontamaksutarpeeseen vaikuttavat vuoden 2026 kulubudjetin noin viiden prosentin kasvu ja edellisen vuoden ylijäämän pieneneminen noin 29 prosentilla. Merkittävimmät muutokset kokonaisbudjetissa edelliseen vuoteen verrattuna ovat henkilöstökulujen, Suomen Pankin Finanssivalvonnalle tuottamista palveluista maksettavien kulujen ja poistojen kasvu.